

Utlänningar som offer och framgångssagor i nyheterna

Kvantitativ innehållsanalys av lokal- och rikspressens rapportering om flykting- och invandringsfrågor

Av: Jasmine Gestblom & Mariam Huss

Handledare: Astrid Haugland
Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskap
Kandidatuppsats 15 hp
Journalistik C | Höstterminen 2020
Programmet för Journalistik med samhällsstudier

Abstrakt

Med hjälp av teorin om nyhetsvärdering, nyhetsurval och gestaltning besvarar den här kvantitativa innehållsanalysen frågorna: hur lokal- och rikspress rapporterar om flykting- och invandringsfrågor, vilka ämnen som förekommer i rapporteringen, vem som får komma till tals samt hur migranter och flyktingar gestaltas inom Aftonbladet, Dagens Nyheter, Borås Tidning och Eskilstuna-Kuriren. Vi antog att lokalpressens närhet till medborgarna skulle påverka nyhetsurvalet och gestaltningen, och därmed skilja sig från rikspressen.

Istället visade resultatet att skillnaderna var marginella i riks- och lokalpressens rapportering. Bäggedera rapporterade i störst utsträckning om politik. Elitaktörer var vanligt förekommande i rapporteringen, men något förvånande fick utlänningar komma till tals lika ofta som rikspolitiker i lokalpress. Vad gäller gestaltningen av asylsökande/nyanlända skrivs de oftare både som subjekt och objekt i riks- än lokalpress. Generellt finns liknande tendenser i vårt material, gällande att gestalta asylsökande och flyktingar som offer, som konstaterats i tidigare forskning. Men lokalpressen rapporterade något oftare om det positiva ämnet "framgångssaga" där främst utlänningar är förekommande.

Vi ser att de skillnader som är noterade återfinns både mellan lokal- och rikspressen men även mellan de olika tidningarna, alltså har de två lokaltidningarna inte alltid samma utfall, likaså de två rikstidningarna, utan skillnader finns mellan samtliga fyra tidningar.

Sökord: Asylsökande, flykting, invandrare, lokalmedia, riksmmedia, utlänning.

Innehåll

1 INLEDNING	3
2 BAKGRUND	4
2.1 ESKILSTUNA-KURIREN OCH BORÅS TIDNING, LANDSORTSPRESS	5
2.2 DAGENS NYHETER, STORSTADSMORGONTIDNING	6
2.3 AFTONBLADET, KVÄLLSPRESS	6
3 STUDIENS SYFTE	6
3.1 FRÅGESTÄLLNINGAR	7
3.2 BEGREPPSDEFINITION	8
4 INVANDRING I MEDIERAPPORTERINGEN	8
4.1 FLYKTINGAR I MEDIA	9
4.2 MEDIEBILDEN AV FLYKTINGKRISEN	10
4.3 POLITIK I MEDIA	11
4.4 MINORITETER I MEDIA	12
4.5 SAMMANFATTNING AV FORSKNINGSLÄGET	13
5 TEORETISK RAM	13
5.1 NYHETSURVAL OCH NYHETSVÄRDERING	14
5.1.1 <i>Mediernas tre styrfält</i>	15
5.2 GESTALTNING	16
5.3 SAMMANFATTNING AV VALDA TEORIER	17
6 METOD OCH MATERIAL	18
6.1 URVAL	18
6.2 AVGRÄNSNING	19
6.3 OPERATIONALISERING OCH KODBOK	20
6.4 METODKRITIK	22
7 STUDIENS RESULTAT OCH ANALYS	23
7.1 ÄMNE	24
7.1.1 <i>Analys av ämne</i>	27
7.2 FÖREKOMSTEN AV AKTÖRER I TALMINUS	30
7.2.1 <i>Talminus i ämne</i>	33
7.2.2 <i>Analys av talminus</i>	34
7.3 SUBJEKT OCH OBJEKT	37
7.3.1 <i>Subjekt i ämne</i>	40
7.3.2 <i>Objekt i ämne</i>	40
7.3.3 <i>Analys av subjekt och objekt</i>	41
7.4 FAKTA OCH KÄNSLOR	43
7.4.1 <i>Analys av fakta och känslor</i>	46
8 SLUTSATSER OCH DISKUSSION	47
8.1 VALDA TEORIER SOM FÖRKLARINGSMODELL	49
8.2 FÖRSLAG TILL FRAMTIDA FORSKNING	50
10 KÄLLFÖRTECKNING	52
11 BILAGOR	58
BILAGA 1 KODBOK MED KODINSTRUKTIONER	58
BILAGA 2 DIAGRAM	64

1 Inledning

De flesta minns nog flyktingkrisen 2015. Inom politiken gick det från “öppna våra hjärtan” (SVT nyheter 2019), som Fredrik Reinfeldt (M) sa under 2014, till att våra gränser stängdes och Stefan Löfven (S) drygt ett år senare sa “nu måste fler människor söka asyl och erbjudas skydd i andra EU-länder” (SVT nyheter 2019). Flyktingkrisen 2015 fick stort medieutrymme, forskning har konstaterat att de ämnen som får stort utrymme på nyhetsmediernas dagordning är sakfrågor som medborgarna anser vara viktiga samhällsproblem (Shehata 2019, s. 338–339). Invandring och integration är och har varit en av de viktigaste politiska frågorna bland svenska folket, enligt de två senaste undersökningarna från Novus (2019; 2020), därför menar vi att det är viktigt att undersöka hur nyhetsmedierna rapporterar om invandring och integration men även om invandrare. I denna uppsats ställer vi oss frågan om hur medierna rapporterar om asylsökande och flyktingar efter flyktingkrisen. Närmare bestämt ämnar uppsatsen att undersöka hur flyktingar och migranter gestaltas i lokal- och rikspress, samt hur tidningarna rapporterar om frågor kring invandring/migration. Inom “landsortspress”, eller lokalpress som vi skriver, räknas både hög- och medelfrekventa dagstidningar utanför storstäderna. Dagens Nyheter och Aftonbladet har valts som representanter för rikspress, de har störst räckvidd inom sin genre (Orvesto 2019), då den ena är en morgontidning och den andra är kvällstidning vars innehåll i viss mån skiljer sig. Borås Tidning och Eskilstuna-Kuriren har valts som representanter för lokalpress främst då orterna de befinner sig på har snarlik andel mottagna flyktingar år 2019, men de har även liknande förhållanden gällande tidningens utgivningsdagar samt relativt lika många läsare.

Anledningen till att vi vill jämföra nyhetsmedier med olika räckvidd är för att se om närheten till medborgarna som traditionellt präglar lokaljournalistiken ger en annan bild än den som återfinns i rikstäckande nyhetsmedier. Då medier har en stor roll för social sammanhållning (Nygren 2019, s. 285) vore det intressant att se om rapporteringen skiljer sig mellan riks- och lokalmedier. Forskningen har tidigare tittat på hur flyktingar och invandrade gestaltas av medierna, men dessa har huvudsakligen koncentrerat sig på medier med stor räckvidd. Vår undersökning tillför därmed ett jämförande perspektiv med lokaljournalistiken som forskningsområde, något som vi inte har funnit inom svensk forskning.

Innan vi påbörjade den här undersökning antog vi att rapporteringen skulle skilja sig mellan lokal- och rikspress genom att lokalpressen antogs i större utsträckning ha en närhet till

individerna medan rikstidningarna antogs ha en större distans till individerna. Detta antog vi skulle visa sig genom hårdare ämnen och fler raka nyheter på riksnivå medan lokalpressen skulle komma närmare asylsökande/nyanlända och utlänningar, genom att låta dem komma till tals oftare tänkte vi att dessa personer i större utsträckning själva skulle tillåtas definiera de händelser och frågor som rör dem. Det vill säga att de är med i samtalet istället för att vara ett objekt som andra pratar om. I förlängningen antog vi att detta kunde innebära en annan gestaltning inom rapporteringen om asylsökande/nyanlända, en som skiljer sig från tidigare forskning samt den som finns i rikspress. Men då vi har viss kännedom sedan tidigare om hur invandrare och minoriteter gestaltas i nyhetsmedierna, tänker vi att nyhetsrapporteringen i stor utsträckning fokuserar på kriminalitet även i det material som vi undersöker.

Kent Asp (professor i journalistik och docent i statskunskap) poängterar betydelsen av att medierna har en bred rapportering med tillräckligt mycket fakta för att nyhetskonsumenterna ska kunna tolka materialet självständigt och korrekt (Asp 2011, s. 74). Genom att ta reda på vilka ämnen och vilka källor som används kan vi inom ramen för vår studie utreda huruvida valda medier uppfyller de krav som Asp ställer på variation. Kommer valda tidningar ha en bred rapportering eller passerar främst en viss typ av nyheter redaktionens urvalsprocess?

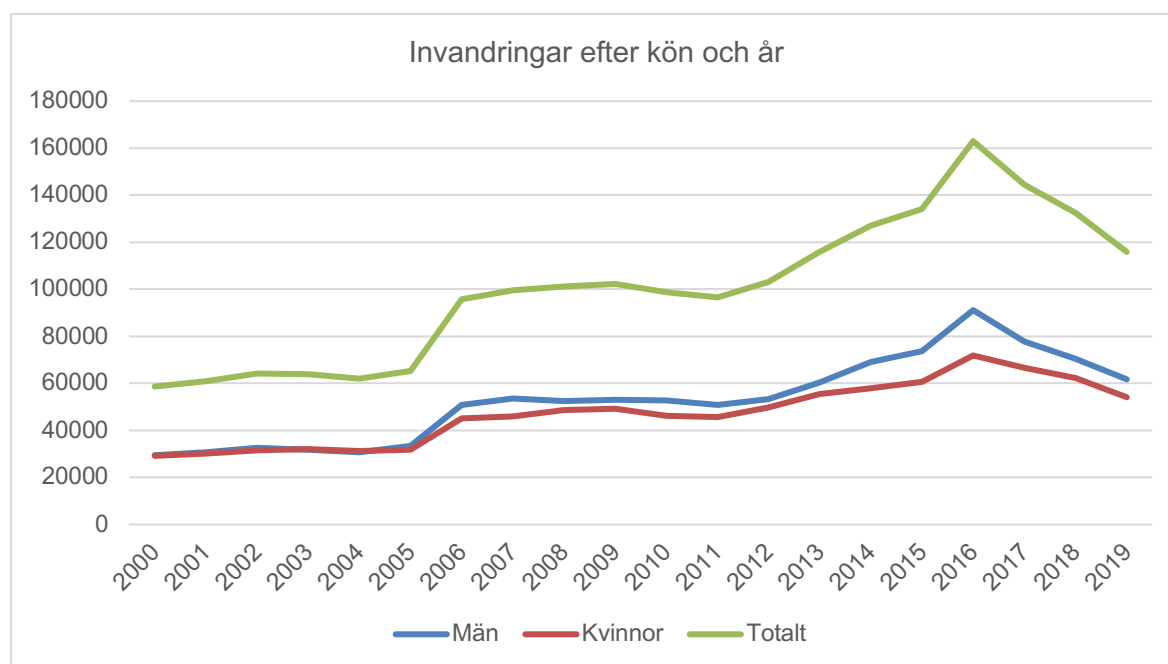
2 Bakgrund

Enligt Heike Graf, docent i medie- och kommunikationsvetenskap, utmanas västvärlden av migrationsströmmar som i sin tur påverkar medielandskapen. Hon skriver att 30 procent av Sveriges invånare hade någon typ av migrant-bakgrund år 2007, siffrorna har hon hämtat från Statistiska centralbyrån. Trots detta och trots att forskningen har några år på nacken går det att utröna vissa tendenser som ännu framkommer. År 2002 fanns 120 tidningar, 250 radiostationer och 40 hemsidor i Sverige från diverse minoriteter och dessa minoritetsmedier växer utan att det märks av i traditionella medier, enligt siffror från Presstödsnämnden som Graf lyfter i sin studie. Detta anses bero på att det inte finns tillräckligt stort intresse för större inkludering och för att bli inkluderade måste minoriteterna komma med något utöver det vanliga, detta gör att minoriteterna knuffas undan för majoriteten (Graf 2009 s. 5–7).

Minoriteter må få litet utrymme i medierna, men det invandrade nästan 116 000 personer till Sverige år 2019, där Sverige var det vanligaste födelselandet bland invandrarna första

halvåret. I den siffran ingår de som flyttar till Sverige med avsikt att stanna längre än ett år och bli folkbokförda (Statistiska centralbyrån 2019; Statistiska centralbyrån 2020).

Flyktingkrisen 2015 resulterade i att invandringen till Sverige mättes till den högsta på flera år, år 2016. Omkring 163 000 människor sökte asyl i Sverige år 2015, det är nära dubbelt så många människor som år 1992 kom till Sverige efter att ha flytt från Balkan i samband med de Jugoslaviska krigen (nationalencyklopedin u.åb).

Invandring till Sverige. Källa: Statistiska centralbyrån. Kommentar: År 2016 slog Sverige rekord i antalet invandrare som kom till Sverige, en siffra som fram till idag fortsätter sjunka.

Som tidigare nämnt anser svenska väljare att integrations- och invandringsfrågor är viktiga politiska frågor. Inom medieforskningen lyfter man vad medierna rapporterar om och i vilken utsträckning samt vilken eventuell påverkan detta kan ha på läsarna. I denna uppsats ämnar vi inte att undersöka effekterna av rapporteringen utan hur sakfrågorna och personerna som inkluderas i dessa framställs i valda tidningar som nu presenteras närmare.

2.1 Eskilstuna-Kuriren och Borås Tidning, landsortspress

Eskilstuna-Kuriren och Borås Tidning ingår kategorin landsortspress som vi benämner som lokaltidningar, som i huvudsak är prenumererade morgontidningar där majoriteten ges ut sex dagar i veckan i tryckt format (Weibull, Wadbring & Ohlsson 2018, s. 116–117). Men de flesta lokaltidningar har även en webbtidning med låst material tillgängligt för den som prenumererar. Borås Tidning och Eskilstuna-Kuriren har utgivning i tryckt form sju respektive sex dagar i veckan samt dagligen på webben för prenumererade läsare. År 2019

hade Borås Tidning en total räckvidd om 114 000 läsare per dag, vilket är mer än Eskilstuna-Kuriren som hade 76 000 (Orvesto konsument 2019). Eskilstuna-Kuriren ägs av den stiftelseägda mediekoncernen Norrköpings Tidningars Media AB, NTM (Sorbe 2018; Retriever Business u.åc) och Borås Tidning ägs av Gota Media som ingår i Östra Småland Aktiebolag (Retriever Business u.åd).

2.2 Dagens Nyheter, storstadsmorgontidning

Dagens Nyheter är en dagstidning som ges ut sju dagar i veckan som både i tryck- online-format. Generellt har storstadsmorgontidningar en bred läsekrets, det vill säga att människor prenumererar på den utanför dess rapporteringsområde för att ta del av fördjupad läsning inom områden såsom politik och ekonomi. Dagens Nyheter har 350 000 prenumererade läsare (Opitz 2020). År 2019 hade de en total räckvidd om nästan 1,2 miljoner läsare dagligen, alltså dubbelt så stor räckvidd som konkurrerande morgontidning Svenska Dagbladet (Orvesto konsument 2019). Dagens Nyheter kan benämnas som en nationell tidning, eller att de riktar sig till en nationell publik (Weibull, Wadbring & Ohlsson 2018, s. 116). Dagens Nyheter ingår i Bonnierkoncernen och ägs av Albert Bonnier AB (Dagens Nyheter 2008; Retriever Business u.åb).

2.3 Aftonbladet, kvällspress

Aftonbladet finns i tryckt och online-format, där en del av onlinematerialet kan läsas gratis medan annat kräver premiumköp, kvällstidningarna i pappersformat säljs som lösnummer. Aftonbladet är Sveriges största tidning med en total räckvidd på 3,7 miljoner läsare om dagen, det ger ett stort övertag mot tvåan, Expressen där Kvällsposten och Göteborgstidningen är inräknade som landar på 2,8 miljoner (Orvesto konsument 2019). Till skillnad från morgon/dagspress så ökar kvällstidningarnas räckvidd (Orvesto konsument 2019; Orvesto konsument 2020:1). Aftonbladet ägs av en norsk mediekoncern, Schibsted ASA, dess svenska del heter Schibsted Sverige AB (Aftonbladet 2020; Retriever Business u.åa).

3 Studiens syfte

Syftet med denna undersökning är att undersöka hur olika nyhetsmedier rapporterar om invandring och asylsökande/nyanlända, samt hur olika aktörer får komma till tals inom olika ämnen rörande detta område. Vidare är syftet med att undersöka lokal- och riksmmedia att

utforska om närhetsprincipen påverkar gestaltningen av asylsökande/nyanlända och angränsande sakfrågor. Som tidigare nämnt ser vi att vårt resultat kommer, med lokalpress som granskningsområde, tillföra dels kunskap om lokaltidningar som sådan eftersom vi analyserar dess innehåll, dels ett jämförande perspektiv när vi undersöker rapporteringen i förhållande till rikstidningar. Dessutom är vår undersökning nära i tiden genom att granska 2019 och kan därmed ses i förhållande till annan forskning. Nedan beskriver vi frågeställningarna som ledde oss i bearbetningen av detta syfte, därefter definieras relevanta begrepp.

3.1 Frågeställningar

För att möta studiens syfte har vi använt tidigare forskning för att komma fram till relevanta frågeställningar, som sedan har anpassats efter materialet. Genom att ta reda på vilka ämnen som dominerar i rapporteringen kan vi se huruvida medierna fokuserar på negativa händelser, såsom brott, i rapporteringen av utlänningar. Forskaren Ylva Brune, vars forskning presenteras mer längre fram, fann att lokaltidningarna oftare rapporterade om händelser som i normala fall ej skulle ha tillräckligt stort nyhetsvärde för att publiceras, men då det handlade om flyktingar kom de att publiceras. Detta var en del av gestaltningen av flyktingar som något främmande, alltså en del av göra dem till de "andra" (Brune 2004). Forskning visar att flyktingar sällan får komma till tals utan att det snarare är andra som pratar om dem (Ghersetti & Odén 2018). Så en anledning till att undersöka denna aspekt är för att se om mediebilderna av flyktingar som maktlösa och hjälplösa (Brune 2004), som tidigare forskning har kommit fram till, återfinns även i vårt material.

1. Hur rapporterar lokal- respektive rikspress om flykting- och invandringsfrågor?
 - a. Vilka skillnader, om några, går att utröna mellan lokal- och rikspress samt mellan Aftonbladet, Dagens Nyheter, Borås Tidning och Eskilstuna-Kuriren?
 - b. Vilka ämnen förekommer i rapporteringen?
2. Hur gestaltas asylsökande/nyanlända och utlänningar i lokal- och rikspress?
 - a. Vem får stå för fakta och känslor i rapporteringen?
3. Vem eller vilka får komma till tals?

3.2 Begreppsdefinition

Det finns en del omdiskuterade ord och begrepp i denna uppsats, vad det innebär att klassas som "svensk" är ett sådant exempel.

Asylsökande/nyanländ: Migrationsverket definierar asylsökande som en person som lämnat sitt land för att söka skydd, men som fortfarande väntar på besked gällande uppehållstillstånd (Migrationsverket 2020b). I de flesta europeiska länder har den asylsökande rätt till att stanna i landet tills hen fått sitt skyddsbehov prövat, det vill säga beslut i asylansökan. I Sverige kan en asylsökande bli avvisad om hen har skydd i ett annat land eller att det "av andra skäl är uppenbart att personen saknar behov av skydd" (Nationalencyklopedin u.åa). Begreppet nyanländ används oftast som benämning på en person som inom de senaste åren invandrat till Sverige, av vilket skäl det än må vara. Begreppet definieras på olika sätt av olika källor men en definition avser personer som varit i Sverige i mer än 3 år efter uppehållstillstånd samt att de är födda utanför EU/EES-länder (Shoresh & Hagman u.å, s. 13). Enligt skollagen slutar en nyanländ *elev* vara just nyanländ efter fyra år i svensk skola (SFS 2010:800).

Utlänning: I denna uppsats används utlänning som begrepp för en person som flytt till Sverige eller som flyttat till Sverige oavsett orsak. Personen ska ha ett utländskt ursprung men kan vara svensk medborgare och identifiera sig som svensk. Då vi inte ämnar undersöka orsak till invandring har vi valt att använda en kategori där alla utrikesfödda räknas in. Att dela upp i utlandsfödd, politisk flykting, arbetskraftsinvandrare och så vidare skulle dels bli för svårt att avgöra vilken kategori som passar och dels skulle det bli svårt att motivera varför vissa typer av utlänningar eller flyktingar inte räknas upp. En samlad grupp ger plats åt alla.

Invandring: Innebär varaktig inflyttning av människor från ett land till ett annat land, även så kallat immigration (Nationalencyklopedin u.åc). I denna uppsats är anledningen till denna flytt ej begränsad till en typ av invandring, exempelvis arbetskraftsinvandring – även om detta förekom lite i materialet.

4 Invandring i medierapporteringen

Frågor om etnisk mångfald och journalistik har behandlats i forskning sedan 1960-talet. Graf lyfter exempel på forskning som visade att nyhetsmedierna oftast rapporterade från ett etniskt

vitt perspektiv vilket förstärkte rasism och diskriminering i USA under "rasoroligheterna" i slutet av 1960-talet och internationell forskning om att immigranter gestaltades som något avvikande från normen samt som hot och problem i brittiska medier på 1970-talet (Graf 2019, s. 312). Teun van Dijk studerar brittisk press under år 1985 i *Rasism and the press*. Där kommer han fram till att den stereotypa bilden av människor av utländsk etnicitet kvarstår, detta då journalistiken utgår från de vitas perspektiv. Minoriteterna fortsätter då porträtteras inom immigrationsproblem, brott och diskrimination medan ämnen som politik, utbildning och kultur lämnas åt den vita befolkningen. Detta skapar en konflikt mellan "vi och dem" där utlänningar kopplas till negativa händelser (van Dijk 1991/2016). Medierapporteringen domineras av stereotypa gestaltningar av minoriteter, och specifikt vid studier av mediernas bevakning av flyktingkrisen 2015 gestaltas flyktingar som något avvikande och annorlunda till européer samtidigt som flyktingkrisen utgår från den politiska elitens synvinkel (Graf 2019, s. 313). Forskning i Sverige har kommit fram till liknande slutsatser, det vill säga att den negativa gestaltningen av invandringens effekter på samhället förekommer oftare än den positiva (Strömbäck, Andersson & Nedlund 2017).

4.1 Flyktingar i media

Medieforskaren Ylva Brune har vid flera tillfällen undersökt hur medierna rapporterar om invandrare och flyktingar i Sverige. I *Nyheter från gränsen, tre studier i journalistik om "invandrare", flyktingar och rasistiskt våld* (2004) gör hon nedslag i nyhetsrapporteringen fram till år 1995. Med ett diskursanalytiskt angreppssätt visar hon hur journalistiken med sin nyhetslogik och berättarmönster gestaltar invandrare och flyktingar som "de(n) Andra", alltså exkluderas de från normen "Vi" vilket är en diskursiv diskriminering. En aspekt som hon fann inom rapporteringen var två genremässiga motpoler där hårda nyheter anammar ett myndighetsperspektiv, där samhället hotas och belastas av flyktingströmmar, medan mjuka nyheter fokuserar på den enskilde flyktingen som hotas av utvisning och är ett offer för omständigheterna där myndigheterna får stå till svars. (Brune 2004). Liknande fann Marina Ghersetti, docent i journalistik och masskommunikation, i sin innehållsanalys av tv-nyheter år 2001. Det vill säga att flyktingar gestaltas som offer som utsätts för en övermakt, där starka känslomotiv förekom i mer än hälften av bildsekvenserna. Vidare fann hon att medierna rapporterade i stor utsträckning om brott och kriminalitet när det kommer till personer med invandrarbakgrund, trots att i verkligheten utgör svenskar majoriteten av brottslingarna i Sverige (Ghersetti 2009).

Brunes och Ghersettis upptäckter kommer att användas för att se om det finns liknande gestaltningar eller tendenser i vårt material, även om vi i denna uppsats inte har ett diskursanalytiskt angreppssätt som Brune. Vi är intresserade av den distinktionen som finns i gestaltandet av flyktingar och asylsökande som grupp (hot/belastning) och individ (offer). En del i detta blir att undersöka om brott och politik är återkommande teman i rapporteringen. Vidare ämnar vi undersöka om asylsökande/nyanlända och utlänningar i större utsträckning än andra aktörer förmedlar känslor i materialet, där vi jämför med Ghersettis resultat. För att återknyta till vårt inledande antagande om resultatet, vill vi undersöka om personer med utländsk härkomst ofta förekommer i nyheter om brott och kriminalitet. Ytterligare vill vi se hur ofta olika aktörer (exempelvis asylsökande/nyanlända, utlänningar och politiker) förekommer i materialet.

4.2 Mediebilden av flyktingkrisen

Den tredje studie som vi kommer att använda oss av är utförd av, den tidigare presenterade forskaren, Marina Ghersetti samt Tomas Odén, docent i journalistik. I rapporten som utfördes på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, undersökte Ghersetti och Odén nyhets- och opinionsmaterial om flyktingkrisen under 2015 och 2016 och dess effekt på publiken. Det som framför allt är intressant för vår studie är deras resultat om vilka ämnen som förekom i nyhetsrapportering, där det var vanligast att nyhetsmedierna rapporterade om flyktingströmmar/kvoter följt av effekter på samhället och flyktingarnas situation. Det var alltså vanligast att rapporteringen fokuserade på hanteringen av flyktingar *som grupp*. Vid jämförelsen av hösten 2015 och våren 2016 fanns det vissa skillnader, under våren rapporterade medierna mindre om flyktingfrågor. Denna förändring kan förklaras av att flyktingfrågan inte var lika ny längre, men även på grund av förändringar inom politiken som gjorde att färre flyktingar kom till Sverige och att flyktingfrågan blev mer komplex och därmed svårare att rapportera om. (Ghersetti & Odén 2018).

De fann även en viss förändring i gestaltningen av flyktingrapporteringen. Under hösten var rapporteringen mer problemorienterad, det var en fråga som behövde lösas, men under våren kom den att rikta mer uppmärksamhet åt flyktingarna själva. Likaså fick flyktingar komma till tals en aning mer i medierna våren 2016, även om svenska politiker på hög nivå kom mest till tals överlag. Enligt Ghersetti och Odén (2018) beror det på att debattartiklarna tog flyktingarnas sida under våren och dessa upptog stor del av den mediala uppmärksamheten, det kan även bero på att verkligheten genomgått en dramatisk förändring och frågorna inte är

lika brännande längre. De tidigare brännande frågorna handlade därefter om hur de redan hitkomna flyktingarna skulle integreras i samhället, medan frågor om de nya flyktingarna bollades till EU och “kanske allra mest till Turkiet” (Ghersetti & Odén 2018, s. 68). Denna studie tog vi hjälp av vid konstruktionen av vår kodbok, den uppmärksammade vilka aktörer som kunde komma att bli relevanta för vår studie samt vilka ämnen som är återkommande i rapporteringen. Vi kommer även att plocka upp denna studie vid analysen av vårt material för att utröna eventuella skillnader och likheter i resultatet.

4.3 Politik i media

Med tanke på att år 2019 var ett EU-valår kan det gå att hitta svar kring mediernas roll i valen som kan förklara rapporteringen som omfattas av den här studien. Asp har undersökt mediernas plats i demokratin genom dess prestationer samt huruvida medierna påverkat opinionen eller inte. I sin undersökning kommer han fram till att mediernas värde för politiska beslut hänger på hur rättvis och informativ rapporteringen har varit (Asp 2011, s. 15–16) och att vid riksdagsvalet 2010 stod skattefrågor högst på mediedagordningen medan invandrings- och integrationsfrågor stod väldigt lågt (Asp 2011, s. 62–64). Asp skriver att det som medierna tycker är viktigt eller värt att offentliggöra blir publicerat och därigenom kan journalisterna påverka nyhetskonsumenterna. I sitt resultat ser han att partiernas dagordningar i stor utsträckning påverkar mediernas urval och på så vis påverkar partierna läsarna/väljarna genom medierna (Asp 2011, s. 134). Inom ramen för vår studie undersöker vi inte dagordningen specifikt då vi inte är ute efter att undersöka effekterna av rapporteringen utan snarare hur nyhetsurvalet/rapporteringen ser ut.

Asp granskar åren före och under valrörelsen 2010, före valrörelsen hade journalisterna ett begränsat inflytande och nyhetsurvalet bestämdes av aktörer som härleddes till ekonomi, regering och opposition. Under valrörelsen var det främst politiska partier som avgjorde nyhetsurvalet (Asp 2011, s. 131–133). Slutsatsen blir att även om journalisterna har ett visst inflytande över utbudet har de flera andra aktörer omkring sig som påverkar, där partierna är huvudsakliga aktörer, med det sagt har medierna betydelse för opinionen (Asp 2011, s. 127, 139). Vi tar även i beaktning det Jesper Strömbäck, professor i journalistik och politisk kommunikation, lyfter, att det är vanligare att officiella källor förekommer i nyhetsrapportering om makt och maktutövning medan vanliga människor, och aktörer utan

någon särskild position, är källor i nyheter som är kopplade till vardagslivet (Strömbäck 2014, s. 167–169).

4.4 Minoriteter i media

Graf har forskat kring medias betydelse för kulturella och sociala processer med syftet att undersöka hur det som hon kallar för mainstream media använder sig av minoritetsmedia i sin rapportering. Hon utvärderar två minoritetsmediers, Radio Islam och AYPATV, plats i massmedia genom att undersöka vilka orsaker som kan ligga bakom att dessa medier och specifika fall inom dem sprids vidare av mainstream media. Graf skriver att massmedierna uppmannas bidra till integration av etniska minoriteter genom att använda sitt forum för att bredda befolkningens kunskapsbank och attityder, samtidigt har det visat sig att medierna främst rapporterar i negativa aspekter gällande minoriteter och bygger upp ett “vi och dem” tänk, allt utan att ge minoriteter en röst (Graf 2009, s. 5–7).

Vad ligger då till grund för massmedias framgång? Enligt Graf är det enkelt, de ämnen som rapporteringen omfattas av accepteras av samhället, vilket gör att materialet går att sälja. Valet av ämnen kan således kontrolleras av nyhetskonsumenterna, genom sina intressen reglerar de rapporteringen och en demokratisering av ämnen inom medierapporteringen sker. Kort sammanfattar Graf det genom att skriva att massmedia genom sin rapportering av vissa ämnen exponerar dessa för den stora allmänheten på ett sätt som ska förstås av alla (Graf 2009, s. 14–16). Vilka ämnen som framkommer i eller från de olika medierna är ett resultat av det mediasystem som är uppbyggt där olika faktorer spelar in för urvalet. Enbart nyhetsvärdigt material som passerat urvalsprocessen kommer att publiceras, aspekter som kan spela in är omfång och närhet i tid. För att minoritetsmedierna ska omfattas av övriga mediers urval måste minoritetsmedierna först bli uppmärksammade av mainstream media (Graf 2009, s. 82–84). Det är alltså mainstream media som sätter ramen för vilka ämnen som får ta upp plats i rapporteringen, händelser som rör kända personer, konflikter eller negativa aspekter har större chans att omfattas av urvalet då den typen av nyheter har en lång livslängd och skapar diskussion (Graf 2009, s. 86). Just nyhetsvärdet och tidningarnas nyhetsurval gällande ämnen kopplade till invandring i nyhetsrapporteringen är något som vi lägger stor vikt vid i den här undersökningen, vi kommer använda oss av Grafs forskning som en jämförelse när vi analyserar vårt resultat.

4.5 Sammanfattning av forskningsläget

Den forskning som presenterats som en grund till den här studien visar sammanfattningsvis att elitpersoner säljer, utlänningar hamnar i skymundan och att anledningen till att flyktingfrågan får den typen av mediala uppmärksamhet som den gör kan ha att göra med ämnets komplexitet och att ledarskribenterna tagit flyktingarnas parti. Brune presenterar motpoler i form av två "vi", ett som rör hårda nyheter där myndigheter får komma till tals och samhället hotas av flyktingströmmar medan det andra rör mjuka nyheter där myndigheterna istället får stå till svars för exempelvis utvisningshot vilket gör att nyhetskonsumenten och mediet ses som goda då de skyddar flyktingen från exkludering. Detta konfirmerar även Graf då hon skriver att medierna skapar ett "vi och dem" genom att rapportera ur ett vitt perspektiv om negativa händelser utan att låta minoriteter komma till tals.

Genom Ghersetti och Odéns forskning går det att se att medierna främst rapporterar om flyktingar som grupp och flyktingströmmar snarare än individgestaltning. Samtidigt hävdar Asp att journalisterna, och därigenom medierna, inte själva avgör vad som publiceras. Detta kan då vara ett svar på vad övrig forskning presenterar som fokus i rapporteringen.

5 Teoretisk ram

Den här studien utgår från tre teoretiska ramar; nyhetsurval, nyhetsvärdering och gestaltning som alla har visat sig vara applicerbara såväl under arbetets gång som på resultatet. Valda teorier mynnar ut i dagordningsteorin, men då vald metod och kodbok inte besvarar vilka effekter resultatet (rapporteringen) har på samhället kommer vi inte använda dagordningsteorin som utgångspunkt.

Dagligdags sker oändligt många händelser men en bråkdel når redaktionerna och ännu färre passerar den redaktionella processen för att publiceras på nyhetsplats. Vilka händelser det gäller och hur de uppmärksammas av nyhetsmedierna har stor betydelse, genom medierna får människor förståelse om skeenden institutioner och aktörer bortom sin egen vardag. Därför innehar även medierna en maktposition i och med att de kan påverka synen på och opinionen om dessa ting menar Strömbäck (2019, s. 171). Denna maktposition kan även skönjas i vårt allt mer medialiserade samhälle, där en stor del av information och kommunikation sker i medierna, där den som vill agera på den offentliga arenan gynnas av att förstå hur medierna värderar och väljer ut händelser som blir nyheter (Ghersetti 2012, s. 210–211).

5.1 Nyhetsurval och nyhetsvärdering

Begreppet nyhetsurval används som beskrivning för de händelser som *faktiskt* publiceras på nyhetsplats, medan begreppet nyhetsvärdering handlar om hur potentiella nyheter *värderas* i den redaktionella processen (Strömbäck 2014, s. 158; Strömbäck 2015, s. 154). Forskare använder olika terminologier för de faktorer som har betydelse för om en händelse blir en nyhet, de vanligaste är nyhetsvärden, nyhetsvärderingskriterier eller nyhetsfaktorer, och det finns en rad olika faktorer listade som nyhetsvärderingskriterier (Strömbäck 2014, s. 160–162; Strömbäck 2019, s. 174). Inom forskning kring nyhetsurval och nyhetsvärdering är en av de mer framträdande studierna skrivna av de norska forskarna Johan Galtung och Mari Holmboe Ruge (1965). Deras numera klassiska studie undersökte vad som karakteriserade internationella konflikter i norsk press. Galtung och Ruge urskilde tolv nyhetsfaktorer som de menade hade betydelse för om en händelse blir en nyhet, för att nämna några: om händelsen var överraskande, avvikande, negativ eller meningsfull och ju mer elitpersoner och elitationer involverades desto större sannolikhet att blev en nyhet. Många av de faktorer som Galtung och Ruge fann i sin studie har även konstaterats i senare innehållsanalyser. Ghersetti sammanfattar flera sådana studier när hon skriver att det generellt finns vissa gemensamma egenskaper hos de händelser som blir nyheter till: närhet till publiken, sensation och avvikelser, elitcentrering och förenkling (Ghersetti 2012, s. 212–214).

Närhet: Händelsens tidsmässiga, geografiska och kulturella närhet till nyhetspubliken påverkar om den tas upp, på vilket sätt och hur mycket plats den får.

Sensation, avvikelser: En händelse som är oförutsedd och/eller ovanlig. Kan vara positivt, men vanligtvis handlar det om negativa inslag som exempelvis kriminalitet, olyckor och händelser med negativa konsekvenser.

Elitcentrering: De aktörer som förekommer oftast i nyheterna representerar någon form av politisk, ekonomisk, kulturell eller idrottslig elit. Anledningen till detta kan dels förklaras genom att personerna ifråga sitter på information som nyhetsmedierna behöver och dels att deras livsstil avviker från gemene mans. Denna elitcentrering går även att se utöver individer, det vill säga är det vanligare att de institutioner, organisationer och länder med störst makt och inflytande på den nationella och internationella arenan syns mest i medierna.

Förenkling: En komplicerad händelse har mindre chans att publiceras som en nyhet av nyhetsmedierna än en enkel. Förenklingar kan vara nödvändiga för att händelsen ska vara

begriplig och fånga publikens intresse. Denna förenkling kan exempelvis ses i att medierna oftare rapporterar om enskilda kriminella handlingar, medan de sociala och kulturella strukturer som påverkar brottslighet får mindre utrymme.

Dessa egenskaper kan förekomma i mer eller mindre utsträckning, och de kan väga upp för varandra (Ghersetti 2012, s. 212). Inom ramen för vår studie granskas tidningar inom fyra olika koncerner vilket gör att nyheterna passerar olika grindar fram till tryckt material. Detta är något som Strömbäck tar upp då han skriver att resultatet, eller konsekvensen som han kallar det, av att nyhetsmedierna tillsammans utgör en social institution där det finns vissa inarbetade strukturer och normer är att nyhetsurvalet blir mycket likt hos de olika medierna. Det menar han framkommer genom att likheterna är fler än olikheterna i rapporteringen (Strömbäck 2015, s. 154; Strömbäck 2019, s. 173). Detta med hänvisning till Shoemaker och Cohens (2006) forskning som studerat nyhetsurvalet i tio länder och kommit fram till att det finns en diskrepans mellan vad journalister och läsare anser ska utgöra nyheter och vad som faktiskt publiceras.

5.1.1 Mediernas tre styrfält

En händelses innehåll har betydelse för dess chans att hamna på nyhetssidan, desto fler nyhetsvärderingskriterier som bockas av desto större sannolikhet för publicering, det vill säga det som utgör nyhetsurvalet (Galtung & Ruge 1965). Det går att utrona tre övergripande styrfält som påverkar varför en händelse blir en nyhet medan andra inte blir det. Strömbäck benämner dessa styrfält som *betydelse*, *intresse* och *mediets egna format och behov* (Strömbäck 2014, s. 160–164; Strömbäck 2019). Med *mediets egna format och behov* som styrfält menas att en potentiell nyhet värderas efter hur den kan anpassas för olika mediers behov. *Intresse* som styrfält kan liknas med ett marknadsmässigt styrfält, där nyhetsurvalet påverkas av mediernas föreställningar av vad deras publik är intresserad av och levererar det. Det vill säga efterfrågar deras publik sport, nöje, lokal- eller utrikesnyheter levererar medierna detta. Vilket kan jämföras med *betydelse* som styrfält där mediernas föreställningar om sådant som publiken bör ta del av eller känna till påverkar nyhetsurvalet. Enligt detta styrfält förser medierna människorna med information för att de fritt och självständigt kan ta ställning i samhällsfrågor, även om deras publik efterfrågar eller är intresserade av något annat (Strömbäck 2014, s. 160–164). Intresse och betydelse som styrfält kommer visa sig vara applicerbara på vår analys av de olika ämnen som förekommer i rapporteringen.

En relevant aspekt, som även tydliggör skillnaden mellan nyhetsurval och nyhetsvärdering, är att forskning visar att det finns en diskrepans mellan vad som *borde* (nyhetsvärde) vara mest viktigt och vad som *faktiskt* avgör om det publiceras (nyhetsurval). I en intervjustudie svarade svenska journalister att de nyhetsvärderingskriterier som *faktiskt* har betydelse för nyhetsurvalet var om en händelse var sensationell och oväntad eller dramatisk och spännande. Detta medan händelser som gör medborgarna medvetna om missförhållanden i samhället, ger insikt och kunskap *borde* ha störst betydelse (Ghersetti 2007). Liknande har konstaterats i en studie av Strömbäck (Strömbäck 2009, se Strömbäck 2014, s. 160–161). En slutsats som Ghersetti gör är att fler händelser av vikt och betydelse skulle publiceras om journalisterna fick avgöra nyhetsurvalet. Det finns alltså ett spänningsfält mellan demokrati och marknad eftersom samhällsnyttig information och vad som säljer bäst inte alltid sammanfaller, det vill säga styrfält *betydelse* och *intresse*, vilket påverkar nyhetsurvalet (Ghersetti 2012, s. 208); å ena sidan har vi den journalistikens demokratiska uppgift att informera medborgarna för att de fritt och självständigt ska kunna ta ställning i samhällsfrågor, där rapporteringen ska vara korrekt, relevant och rättvis gällande sådant människor behöver veta (Kovach & Rosenstiel 2014; Nord & Strömbäck 2012, s. 16–22), vilket är en viktig grund för nyhetsmediernas demokratiska legitimitet; å andra sidan är nyhetsmedierna ofta kommersiella företag som konkurrerar om publikens uppmärksamhet och annonsörernas pengar (Ots 2012; Allern 2012; Weibull, Wadbring & Ohlsson 2018, s. 144–146; Strömbäck 2019, s. 177–179).

Detta spänningsfält mellan intresse och betydelse menar forskningen har ökat i och med en allt hårdare konkurrens bland dagstidningar, där kommersiella och marknadsmässiga övervägningar riskerar att premiera ett nyhetsurval som tilltalar en bred publik och är billig att producera, där faktorer som underhållande, sensationella och dramatiska nyheter främjas före nyheter av vikt och betydelse (Ghersetti 2012, s. 209). Vi har använt oss av styrfälten och dess spänningsfält för att utröna om vi kan se om lokal- eller rikspressen i större utsträckning styrs av intresse och/eller betydelse, med hänsyn till vilka ämnen som förekommer i rapporteringen.

5.2 Gestaltning

Gestaltningsteorin inom medieforskningen handlar om att medierna gestaltar verkligheten snarare än speglar den objektivt (Shehata 2019, s. 342; Tuchman 1978, s. 1; Ghersetti 2012, s. 205–206). Enligt Shehata (2019) är en av de mest citerade definitionen av begreppet skrivet

av amerikanen Robert Entman som menar att gestalta något är att *välja* några aspekter av en uppfattad verklighet och göra det mer *framträdande* i en kommunicerande text på ett sätt som främjar en viss problemdefinition, moralisk bedömning och rekommenderad problemlösning (Entman 1993, s. 52). En forskare som var tidig med att använda begreppet inom journalistikforskningen är Gaye Tuchman. Hon liknade nyheterna med hur vi betraktar verkligheten genom ett fönster, där vad vi kan se varierar utifrån olika faktorer; om glaset är ogenomskinligt eller genomskinligt, hur stor eller liten fönstret är, om fönstret vetter ut mot en bakgård eller gata, etcetera (Tuchman, 1978, s. 1). Gestaltning i nyheterna sker genom omedvetna och medvetna val av den enskilda journalisten, likväl som den präglas av medielogiken, det vill säga de journalistiska värderingar, praktiker och rutiner som omger den redaktionella processen, medan det omedvetna kan präglas av vår förståelse av vår omvärld (Shehata 2019, s. 342–343).

Inom forskning skiljer man på sakfrågespecifika och politiska gestaltningar, där man utöver argument som lyfts tittar på vilka som får komma till tals, infallsvinkel etcetera. Vi antog att nyhetsvärderingen skulle prioritera sensation och avvikelse, det skulle kunna visa sig i konflikt-gestaltning där medierna helst rapporterar om flyktingfrågor när det handlar om brott eller problem. Forskning visar att nyhetskonsumenten anammar den gestaltning som ligger närmast de egna värderingarna när journalistiken erbjuder flera gestaltningar (Shehata 2015, s. 360–366). I denna undersökning kommer gestaltningsteorin användas som verktyg, tillsammans med nyhetsurval och -värdering, för att se hur tidningarna porträtterar och framställer asylsökande/nyanlända och utlänningar samt tillhörande sakfrågor.

5.3 Sammanfattning av valda teorier

De tre teorier som används inom den här studien för att besvara frågeställningarna är alltså nyhetsvärdering (hur händelser värderas i den redaktionella processen), nyhetsurval (händelser som publiceras) och gestaltning (mediernas sätt att porträttera händelser, personer eller verkligheten). Med hjälp av nyhetsvärdering och nyhetsurval kan vi besvara hur tidningarnas rapportering ser ut och då vilka händelser som förekommer i rapporteringen. Gestaltningsteorin kan användas som ett verktyg för att besvara hur migranter och flyktingar och tillhörande sakfrågor gestaltas i valda tidningar. Den sista frågeställningen rör vem som får komma till tals och den kan besvaras med hjälp av samtliga teorier.

6 Metod och material

För att besvara forskningsfrågorna ämnar denna undersökning att använda sig av en kvantitativ innehållsanalys där 55 artiklar från respektive tidning kommer att analyseras. En kvantitativ innehållsanalys är att föredra då vi är ute efter det generella (Karlsson & Johansson 2019). Genom vald metod tillåts en större mängd material ligga till grund för resultatet, samtidigt som en jämförelse nyhetsmedierna emellan kan göras. En kvantitativ innehållsanalys passar den här studien då vi vill kvantifiera resultatet och dra generella slutsatser.

6.1 Urval

Materialet som ligger till grund för vår studie är artiklar från Borås Tidning, Eskilstuna-Kuriren, Dagens Nyheter och Aftonbladet. I texthänvisningar kommer dessa tidningar att förkortas till BT, EK, DN och AB följt av publiceringsdatum. Vi har försökt ringa in två lokaltidningar med relativt liknande förhållanden, orterna som Borås Tidning och Eskilstuna-Kuriren befinner sig på hade år 2019 snarlik andel mottagna flyktingar. Eskilstuna tog emot 0.27 procent flyktingar i relation till befolkningens mängd år 2019 medan Borås tog emot 0.25 procent (Migrationsverket 2020a, s. 5-6) båda kommunerna har dessutom ett socialdemokratiskt majoritet (Borås stad 2020; Eskilstuna kommun u.å.). Tidningarna är även snarlika sett till antal läsare samt utgåvor (sex och sju dagar per vecka). Det ska dock understrykas att dessa medier och deras geografiska områden inte överensstämmer helt med varandra, vi har letat så snarlika förhållanden som möjligt. Genom att granska valda riksmidier får vi med både morgon- och kvällspress samt olika koncerner. Anledningen till att vi har valt både morgon- och kvällspress är för att få en bred bild av rikstidningarnas rapportering då nyhetsurvalet kan skilja sig åt. Generellt sett är kvällspress närmare individerna medan morgontidningarna är mer distanserade (Strömbäck 2014, s. 169; Weibull, Wadbring & Ohlsson 2018, s. 42).

Materialurvalet omfattar endast artiklar i tryckt press som ges åtkomst via Mediarkivet, detta för att undvika eventuella korrigeringar av materialet i efterhand som kan förekomma vid webbpubliceringar. Följande sökord har använts: flykt*, migrant*, asyl*, nyanländ* och invandr*. Genom att använda asterisk och inte hela ord fångas böjningar av orden upp, därtill resulterar det i en större mängd och spridning av vårt material. Sökningen gav totalt 4 806 träffar.

Även om det vore önskvärt är det av tidsmässiga skäl inte möjligt för denna studie att undersöka allt publicerat material, därför har vissa urval utförts. För att få ut ett hanterbart undersökningsmaterial gjordes ett stratifierat slumpmässigt urval med en uppdelning av året i kvartal för att få spridning på publicerade artiklar över året. Att göra ett slumpmässigt urval är fördelaktigt för att kunna dra statistiska slutsatser och generaliseringar utifrån materialet (Johannessen & Tuft 2003, s. 84). Urvalet är gjort med hjälp av slumpgeneratoren, på <http://slump.nu>, där vi numrerade artiklarna och använde de som slumpades fram. Fördelen med att använda ett slumpmässigt urval är just att genom det sättet, som den här studien använder, har vi störst chans att få spridning på materialet, något som därav speglar det faktiska nyhetsurvalet så nära det går (Eggeby & Söderberg 1999, s. 44–45).

Efter gallring återstod 487 artiklar för Dagens Nyheter, 370 för Aftonbladet, 272 för Borås Tidning och 271 för Eskilstuna-Kuriren. Sammantaget är det 1 400 artiklar, utifrån de 1 400 slumpade vi fram tills vi hade ett material bestående av 55 artiklar från respektive tidning. Trots tidigare gallring dök det upp artiklar som inte var märkta exempelvis som krönikor eller ledare, vilket betyder att det totala antalet för det material vi slumpade fram vårt material ifrån är något färre än 1 400, det är dock en fingervisning om underlaget.

6.2 Avgränsning

En första avgränsning är gjord gällande rapporteringens täckningsområde där enbart artiklar som skildrar asyl-, flykting och invandringsfrågor, eller dessa personer, i Sverige har granskats då studien ämnar undersöka hur svensk press rapporterar om ämnet i Sverige samt skillnader mellan lokal- och rikspress. Utrikesnyheter valdes bort då många lokaltidningars nyhetsvärdering framför allt ämnar täcka ett geografiskt närområde, att inkludera utrikesnyheter skulle kunna ge ett missvisande resultat. Tidigare forskning visar att Sverige har varit den huvudsakliga händelsearenan av olika svenska mediers rapportering om flyktingfrågor hösten 2015 och våren 2016 (Gheretti & Odén 2018, s. 29–31).

Den andra avgränsningen är en given tidsperiod, från den 1 januari till den 31 december 2019. Avsikten med att granska ett helt år var att inte fastna i vissa specifika händelser då studien är ute efter en generell bild av rapporteringen. Dessutom skulle en kortare tidsperiod ge för liten mängd artiklar hos lokalmedierna då vårt sökresultat genererar omkring 800 artiklar per medium på ett helt år. Eftersom en stor del av sökresultatet var oanvändbart måste

antalet artiklar vara stort. Vi ämnar granska artiklar som ligger nära oss i tid, 2020 är ännu inte avslutat och nyhetsrapporteringen är präglad av coronapandemin. År 2018 hade vi ett riksdagsval i Sverige medan det var EU-val år 2019, något som tagits i beaktning.

Den tredje avgränsningen gäller redaktionsmaterial. Givet studiens syfte har den även begränsats till att omfatta nyhetsartiklar oavsett nyhetsplats (exempelvis kultur- eller ekonomidel), granskningar, reportage och personporträtt, nyhetsanalyser inkluderas om de är skrivna av tidningarnas egna journalister. Genom att inte undersöka ledare, notiser, debattartiklar och insändare kan vi relatera materialet till forskningsfrågan om vem som kommer till tals i pressen. Vidare är dessa texter oftast mer refererande till annat material, notiser är korta således innehåller de sällan talminus och övriga faller in under en genre som kan driva opinion på olika sätt vilket denna undersökning inte har för syfte att undersöka. Detta har gjorts för att få fram rapportering som är relevant för forskningsfrågan.

6.3 Operationalisering och kodbok

Artiklarna delades upp mellan författarna och kodades därefter, för att besvara forskningsfrågan konstruerades en kodbok och ett kodschema med hjälp av tidigare forskning. Anledningen till att använda tidigare forskning är för att på förhand få en uppfattning om relevanta variabler, de frågor som ställs till materialet, samtidigt som de väljs och anpassas till denna undersökningens syfte. En studie som vi tog hjälp av utfördes av forskarna Ghersetti och Odén (2018). Deras variabel ”internationella aktörer” (som främst används för att besvara vår forskningsfråga gällande vem som får komma till tals) har anpassats för att tillämpas på vårt material som ska fånga upp aktörer inom det svenska samhället, samt vad som kunde vara relevant för lokal- och rikspress. För att nämna ett par fanns flyktingar och politiker med i Ghersettis och Odéns undersökning, vilket blev “asylsökande/nyanländ”, “utlänning”, ”lokalpolitiker” och ”rikspolitiker” (se bilaga 1 Kodbok för samtliga aktörer). Kodboken och dess variabler (även variabelvärden) är tänkt att fånga upp två typer av aktörer som kan förekomma i rapporteringen; privatpersoner och personer som pratar utifrån sin position och/eller yrke. Privatpersoner är de som representerar sig själva och inte en organisation, ett företag, institution, parti, etcetera och utgörs av; asylsökande/nyanlända, utlänning och medborgare. Medan de andra utgörs av aktörer som kommer till tals på grund av position, utbildning, kunskap, etcetera; lokalpolitiker, rikspolitiker, expert/forskare, myndighetsrepresentant, talesperson för organisation och

skolpersonal. Variabeln/variabelvärdet “övrigt” i kodboken är tänkt att fånga upp sådant som vi ej har tänkt på vid utformandet av kodboken och sådant som förekommer i en så liten utsträckning att det inte får en egen variabel eller variabelvärde.

För att besvara vår frågeställning *hur rapporterar lokal- respektive rikspress om flykting- och invandringsfrågor?* undersöker vi vilka ämnen som förekommer i rapporteringen och vilka skillnader som går att utröna mellan medierna. Dessa variabelvärden utvecklades dels med hjälp av tidigare forskning (Brune 2004 och Ghersetti & Odén 2018), dels genom pilottester av vårt eget material. Några av de variabelvärden som vi utvecklade för vårt material var exempelvis integration, framgångssaga och brott (se bilaga 1 Kodbok för variabel ämne).

Den andra frågeställningen; *hur gestaltas asylsökande/nyanlända och utlänningar i lokal- och rikspress?* med underfrågan *vem får stå för fakta och känslor i rapporteringen?* undersöks genom följande fyra variabler. I kodboken har vi variablerna *subjekt* och *objekt*, med flera variabelvärden (se bilaga 1 Kodbok för fullständig variabeldefinition).

Anledningen till att vi undersöker detta är för att utröna hur ofta asylsökande/nyanlända (och utlänningar) skrivs vara de som aktivt gör något. Inom tidigare forskning har det oftare visat sig att andra aktörer talar om och definierar sakfrågan, när asylsökande/flyktingar/utlänningar förekommer är det inte i en aktiv roll utan som offer för omständigheterna (Brune 2004; Ghersetti & Odén 2018). Därför vill vi utröna om de får en passiv eller aktiv roll i rapporteringen, för att se om vår hypotes om att lokalpressen med deras närhetsprincip kan skilja sig från tidigare forskning. *Fakta* och *känslor* hör även till gestaltningen. De ämnar fånga upp hur vanligt det är att en aktör förmedlar fakta och/eller känslor. Om elitaktörer oftare är de som definierar området, förväntar vi oss att dem framför fakta. Detta medan vi erbjuds sympatisera med de som framför känsla. Variabeln fångar emellertid inte upp vilken typ av känsla personen förmedlar då vårt syfte för den här studien inte är att undersöka vilka känslor som förmedlas utan snarare om vi kan se skillnader i gestaltningen av personer i nyhetsrapporteringen och hur olika medier rapporterar om invandring.

Den tredje frågeställningen om *vem eller vilka får komma till tals?* undersöks genom att vi kollar på vilka aktörer (se tidigare beskrivning) som får komma till tals i talminus, det vill säga en “direkt röst” till läsaren. Gemensamt för aktör-variablerna i kodboken, när det kommer till den som får komma till tals, är att de är dikotoma, de har endast två variabelvärden (ja och nej, som noteras 1=ja, 2=nej). Detta betyder att kodboken mäter

förekomsten av olika aktörer i en artikel, men inte flera aktörer inom samma variabel, exempelvis mäter den endast en (1) gång även om två lokalpolitiker kom till tals. Om kodboken hade tillåtit att flertalet aktörer inom samma variabel skulle kodas fler än en gång skulle resultatet bli skevt med tanke på att vissa tidningar publicerar längre texter, och på så vis har utrymme till fler talminus. Nuvarande kodning besvarar vår frågeställning gällande vilka aktörer som kommer till tals.

Sist ska nämnas att vi har variabler för datum, redaktionsmaterial samt textlängd (se bilaga 1 Kodbok). Detta är för att se om någon tidning generellt har längre texter och om det exempelvis förekommer fler aktörer i deras material.

6.4 Metodkritik

Att granska 55 artiklar per tidning är något i underkant, optimalt vore minst 100 artiklar per tidning men då vi var tidsbegränsade kom antalet artiklar att kopplas till det primära syftet för studien, att jämföra lokal- och rikspresen, vilket genererade i 110 artiklar per grupp (lokalt/riks) snarare än per tidning. En ökning av antalet kodade artiklar hade genererat i ett skevt urval då majoriteten av sökresultatet kom från Dagens Nyheter, och när materialet kodades visade det sig att en stor del av lokaltidningarnas material inte passade in i vårt urval trots den första gallringen. Vi anar att enbart ett fåtal ytterligare artiklar hade kunnat granskas då lokaltidningarnas material var litet i jämförelse med rikstidningarna. Ett annat "problem" är användningen av sökord för att få fram material, nackdelen är att vi eventuell missar artiklar som inte använder dessa ord, men genom att sökorden är fler till mängden kan vi förebygga en del av detta.

Det krävs ett stort antal variabler för att få fram exakt vem som ges utrymme i artiklarna. Som det är nu med en kvantitativ undersökning fasas samtliga asylsökande/nyanlända ihop istället för att särskiljas, kontext om varför hen är i Sverige försvinner. Genom att dela upp i underkategorier så som krigsflykting och arbetskraftsinvandrare hade det varit möjligt för resultatet att komma närmre in på individerna, kanske hade det funnits skillnader att utröna i vilken typ av utlänning som ges utrymme i media. Genom att addera fler variabler i kodboken vore det möjligt att ta reda på orsaken till invandring. Problemet med detta är att det i majoriteten av artiklarna inte framkommer om aktören är krigsflykting eller har anhöriginvandrat, detta skulle potentiellt kunna ge en felaktig kodning då den som kodar

måste avgöra vilket variabelvärde som passar utan hjälp av journalistens ord. Nackdelen med en kvantitativ innehållsanalys är att den inte är optimal för att visa nyanser eller kontexter i det som undersökts (Karlsson & Johansson 2019, s. 172). Metoden fångar upp det klara i analysenheterna, men inte bakomliggande orsaker eller varför något manifesteras på ett visst sätt. Detta är även en förklaring till att inte undersöka mediernas dagordning. Då vi varit ute efter att kvantifiera vårt resultat, samt velat ha ett objektivt angreppssätt utan att våra värderingar eventuellt väger in har vi ansett att detta är rätt metodval.

Något som vi noterat, men inte mätt, är förekomsten av TT-material. Under kodningen av materialet visade det sig att en del av främst lokalpressens artiklar var skrivna av TT Nyhetsbyrå – samma artiklar förekom i fler än en tidning. Eftersom vi har noterat att ett antal TT-artiklar har förekommit finns det anledning att tro att detta har påverkat vårt resultat, men vi kan inte veta säkert, genom att likheterna i rapporteringen kan bli fler. Exempel på sådana fall presenteras i nästkommande kapitel.

För att testa reliabiliteten i vår kodbok har ett interkodarreliabilitetstest genomförts (Karlsson & Johansson 2019, s. 183–185), där kodades först 10 procent av de totalt 220 artiklar som undersökningen baseras på. Det resulterade i en genomsnittlig överensstämmelse på 97 procent, 28 av totalt 30 variabler överensstämde över 90 procent medan variabel “objekt” samt “känslor” hamnade på 77 respektive 86 procent. Efter första testet gjordes en revidering och ett förtydligande av instruktionerna i kodboken, vi adderade variabelvärden inom variabel “ämne” på grund av att en stor del av resultatet hamnade under “övrigt”. Sedan kodades subjekt, objekt och ämne på nytt. Därefter gjordes ett nytt interkodarreliabilitetstest på 20 procent av materialet som resulterade i en 99 procentig överensstämmelse, där “känslor” hade lägst överensstämmelse med 93 procent. Resultatet kom då att betraktas som godkänt enligt professorerna Mats Ekström och Bengt Johansson (2019, s. 185).

7 Studiens resultat och analys

I detta kapitel redovisas resultatet för vår undersökning samt analysen av det vi fann, till vår hjälp har vi de valda teorierna och tidigare forskning som presenterats under tidigare kapitel. Dessa syftar att hjälpa oss att förklara eventuella skillnader och likheter mellan lokal- och rikspressens rapportering. Kapitlet är uppdelat i tio delar, där en total sammanställning

redovisas först, följt av resultat för lokal- och rikspressen och därefter eventuella skillnader mellan de fyra tidningarna, efter denna inledande del. Huvuddelarna redovisas efter variabler som mättes i den kvantitativa innehållsanalysen: ämnen i rapporteringen, vilka som fick komma till tals (aktörer), vem eller vilka som utgör subjekt och objekt samt vem eller vilka som framför fakta och känslor i texterna. Sist för varje del följer vår analys.

Till en början presenterar vi vad analysenheterna bestod av för redaktionsmaterial.

Redaktionsmaterial	Borås tidning	Eskilstuna-Kuriren	Aftonbladet	Dagens Nyheter	Totalt	Procent
Nyhet	36	46	38	34	154	70%
Granskning/analys	2	1	6	9	18	8%
Reportage	8	4	6	6	24	11%
Personporträtt	9	4	5	6	24	11%
Totalt	55	55	55	55	220	100%

Tabell 1. Antal analysenheter inom respektive textgenre per nyhetsmedium, totalt antal samt total fördelning i procent. Se bilaga 1 Kodbok för definitioner av variablerna.

Det totala antalet analysenheter uppgick till 220 artiklar, 55 i respektive tidning, 70 procent är kodade som nyhetsartiklar medan övriga tre redaktionsmaterial tillsammans uppnår 30 procent. Den stora skillnaden lokalt kontra nationellt är att lokalpressen enbart har publicerat totalt tre granskningar medan rikspressen har 15 publicerade granskningar. Gemensamt för tre tidningar är att det främst är korta artiklar som publiceras, medan hos Dagens Nyheter är majoriteten längre artiklar. Generellt publicerar lokalpressen färre långa texter än rikspressen, Eskilstuna-Kuriren hade inga texter på över 1303 ord och Borås Tidning hade enbart en.

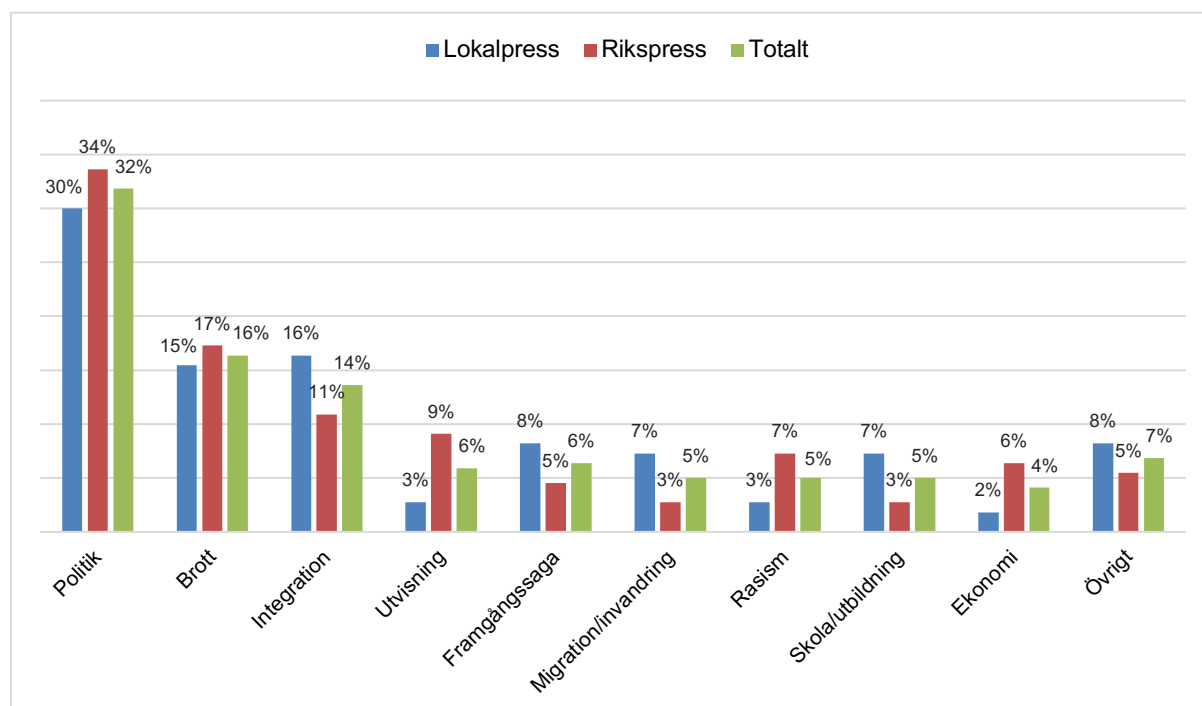
7.1 Ämne

Inledningsvis ställde vi frågan om hur de olika tidningarna rapporterade om asyl-, flykting- och invandringsfrågor under 2019. Närmare bestämt ämnade den kvantitativa innehållsanalysen bland annat att fånga upp vilka ämnen som förekom i materialet. I undersökningen mättes det huvudsakliga ämnet i respektive artikel.

Som Figur 1 nedan visar utgjorde politik det vanligaste ämnet i den totala rapporteringen under 2019, politik förekom i 32 procent av fallen i de totalt 220 artiklarna. Detta ämne tog upp en jämförelsevis stor del av rapporteringen då efterföljande två ämnen förekom nära hälften så ofta som politik. Inom politik tog rapporterade medierna om olika åtgärder,

politiska utspel eller politiska sakfrågor som rörde flyktingar, asylsökande, nyanlända och invandrare, eller migration. I maj 2019 var det EU-val i Sverige, vilket har noterats under arbetet. Vid en jämförelse av första och andra halvåret var politik fortfarande det vanligaste ämnet i rapporteringen totalt sett för hela materialet, 35 gånger per halvår vilket motsvarar 32 procent. Detta innebär att EU-valet inte kom att påverka rapporteringen märkbart vad gäller tidningarnas val av ämnen.

Det näst vanligaste ämnet i rapporteringen var brott (totalt 16 procent) och det tredje vanligaste ämnet var integration (totalt 14 procent). Inom integration rapporterade bland annat Dagens Nyheter om hur nyanlända fick jobb via ett nytt pilotprojekt (DN 010419), Aftonbladet och Borås Tidning om ideella lokala projekt och organisationer som hjälpte asylsökande och nyanlända in i samhället bland annat genom att lära dem svenska (AB 080819; BT 310319) och Eskilstuna-Kuriren om ett kommunalt projekt där syftet var att integrera nyanlända ungdomar genom feriepraktik (EK 240719).

Figur 1. Ämnen som förekommer i rapporteringen, lokal- och rikspress och totalt, i procent. N= 220

För att komma till vår huvudfråga, om skillnader mellan lokal- och rikspress, så visar resultatet att det är en marginell skillnad när det kommer till det vanligaste ämnet i rapporteringen. Rikspress rapporterade lite mer frekvent (34 procent) om politik än lokalpress (30 procent). När det kommer till det näst och tredje vanligaste ämnet i rapporteringen börjar vi se viss skillnad. I lokalpress kodades materialet som 15 procent brott och 16 procent

integration, medan i rikspress 17 procent brott och 11 procent integration. Det vill säga, lokalpressen rapporterade 5 procentenheter mer om ämnet integration än rikspressen, men 2 procentenheter mindre om brott. Det sker alltså en rockad mellan det andra och tredje vanligaste ämnet lokalt och nationellt.

Ser vi förbi de tre vanligaste ämnena ser vi ytterligare skillnader. Rikspressen rapporterade mer frekvent om utvisning (9 procent), rasism (7 procent) och ekonomi (6 procent). Dagens Nyheter hade bland annat en artikel, inom ämnet utvisning, om en person som skulle utvisas men det misslyckades och personen ifråga satt istället i förvar i sammanlagt 13 månader i Sverige (DN 130219). Inom ämnet rasism hade Aftonbladet en artikel om en granskning av Facebooktrådar där de hade intervjuat personer som låg bakom rasistiska kommentarer som hade skrivits om den nya styrelsen för Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, SSU, i Hylte (AB 310319). Inom ekonomi skrev Dagens Nyheter en artikel om en migrationsforskare vars forskning visar att de ekonomiska följderna av invandring vare sig är positiva eller negativa (DN 100619).

Detta medan lokalpressen rapporterade mer om framgångssagor och övrigt (8 procent vardera) följt av migration/invandring samt skola/utbildning (7 procent vardera). Kategorin "framgångssagor" utgörs bland annat av en artikel från Eskilstuna-Kuriren om en kvinna som tog in en nyanländ ungdom och blev som hans extramamma (EK 010619) och inom "övrigt" en artikel om en workshop som riktar sig till nyanlända som tog fasta på likheterna mellan judiska erfarenheter och dagens flyktingsituation (EK 040619). Inom ämnet migration/invandring fanns bland annat artiklar om att invandring och migrationsströmmen till Sverige minskar (BT 210819; EK 251019), och inom skola/utbildning fanns exempelvis en artikel om att vårdanställda med invandrarbakgrund utbildats till språkombud, som ska hjälpa dem att kommunicera med äldre i vården (BT 191219).

Dessa ämnen, det vill säga utvisning, rasism, ekonomi, framgångssagor, övrigt, migration/invandring och skola/utbildning, förekom mindre än var tionde gång i riks- respektive lokalmediernas rapportering, men visar att skillnaderna mellan lokal- och rikspressen framför allt syns på de mindre vanligt förekommande ämnena.

Om vi ser till de enskilda tidningarna finner vi skillnader inom lokal- och rikspress (se Figur 2 i bilaga 2). Resultatet visar att Aftonbladet och Eskilstuna-Kuriren rapporterade oftare om politiska ämnen, bäggedera 36 procent, än den totala fördelningen i rapporteringen vilket var 32 procent. Brott förekom oftare som ämne hos Aftonbladet och Eskilstuna-Kuriren, 20

respektive 18 procent, medan i Dagens Nyheter och Borås Tidning förekom det något mindre frekvent, 15 respektive 13 procent. Borås Tidning var den tidning som rapporterade mest om integration, var femte text (20 procent), nästan lika mycket som de rapporterade om politik.

Totalt förekom ekonomi minst, 4 procent, i rapporteringen om asylfrågor och flyktingar, där samtliga tidningar har en text förutom Dagens Nyheter som har sex, Dagens Nyheter har istället skrivit minst (0 procent) om migration/invandring. Totalt rapporterade tidningarna minst om ekonomi, följt av rasism, skola/utbildning och migration/invandring som vardera hamnade på 5 procent, vilket motsvarar 11 artiklar vardera av de totalt 220 artiklarna. Borås Tidning har minst en artikel i samtliga ämnen medan resterande har varsitt variabelvärde som inte gav något resultat i undersökningen, då det ämnet inte förekom.

7.1.1 Analys av ämne

Resultatet visar att nyhetsvärderingen, precis som tidigare forskning visar, fokuserar på negativa gestaltningar, konflikter och problem genom att politik och brott förekommer betydligt oftare totalt än positiva porträtt, så som framgångssagor (se Figur 1).

Ghersetti och Odén som analyserade inslag om flyktingkrisen fann att det vanligaste ämnet var flyktingströmmar/kvoter, totalt 45 procent, med en liten skillnad mellan hösten 2015 och våren 2016 (Ghersetti & Odén 2018). Dessa inslag karaktäriserades av hanteringen av flyktingar som grupp, där vi genom deras redogörelse förstår att de har inkluderat politik (Ghersetti & Odén 2018, s. 32). Det som inte sammanfaller med vårt ämne är att de inkluderar prognoser på hur stort Sveriges flyktingmottagande blir (Ghersetti & Odén 2018, s. 32). Dessa har vi kategoriserat under ämnet migration/invandring, om det inte lyfts inom politiken. Att politik och/eller hanteringen av asylsökande, nyanlända, flyktingar och invandrare som grupp är ett återkommande tema kan tyda på att vissa likheter, mellan vår nutida studie och Ghersetti och Odéns gällande rapporteringen, fortfarande finns i rapporteringen kring asyl- och flyktingfrågor.

Att politik är det vanligaste ämnet i såväl lokal- som rikspress kan tyda på att nyhetsmedierna gör liknande nyhetsvärdering och -urval. Gällande ämnet politik kan styrfältet *betydelse* ha präglat nyhetsurvalet och nyhetsvärderingen (Strömbäck 2014), det vill säga att händelserna och frågorna som lyfts inom politik bör nyhetspubliken känna till för att de fritt och självständigt ska kunna ta beslut i viktiga samhällsfrågor. Det kan även bero på att politik ofta

präglas av en konflikt-gestaltning – en journalistisk berättarteknik som är en manifestation av medielogiken, det vill säga deras behov av att reducera information och fånga nyhetspublikens uppmärksamhet (Shehata 2019; Strömbäck 2014). Det vill säga styrfält *mediernas format och behov*. Däremot har vår undersökning inte mätt förekomsten av olika gestaltningar i rapporteringen.

Integration var ett vanligt ämne som förekom i både lokal- och rikspress, något vanligare i lokalpress (se Figur 1). Detta resultat sammanfaller med den förändring som Ghersetti och Odén fann i sin studie av rapporteringen, det vill säga att nyhetsrapporteringen hade börjat skifta fokus efter hösten 2015. Enligt Ghersetti och Odén berodde skiftet på att debattartiklarna (som upptog stor del av den mediala uppmärksamheten) tog flyktingarnas sida under våren 2016 samt på förändringarna inom politiken som gjort att Sverige inte tog emot lika stort antal flyktingar och därmed var frågorna inte är lika brännande. Istället handlade frågorna i rapporteringen om hur flyktingarna, som redan kommit till Sverige, skulle integreras i samhället (Ghersetti & Odén 2018, s. 68). Vilket fortfarande verkar utgöra en aktuell fråga om vi ser till vårt resultat, möjligtvis kan det även vara en fråga som ligger närmare och är av större betydelse och/eller intresse (Strömbäck 2014; Ghersetti 2012) för lokalpressens nyhetspublik eftersom dess nyhetsurval visat sig i större utsträckning utgöras av integration, än rikspressens. Även inom ramen för Asps forskning (2011, se även kapitel 4.2 ovan) visar resultatet att medierapporteringen år 2010 dominerades av skattefrågor (något som ingår i vårt ämne politik) medan integration förekom betydligt mer sällan.

En aspekt som vår undersökning har fångat upp men som Ghersetti och Odén inte har undersökt är förekomsten av temat brott. Men vårt resultat ligger delvis i linje med Ghersettis (2009) studier av SVT:s nyhetsprogram år 2001 där nyheter om brott och kriminalitet med invandraranknytning förekom i 42 procent av sändningstiden i Aktuellt, i Rapport 17 procent. Detta medan nyheter om brott och kriminalitet utan invandraranknytning förekom i 10 procent i det totala nyhetsutbudet (Ghersetti 2009). Vårt resultat för lokal- och rikspress är i linje med Rapport och det totala nyhetsutbudet, då brott förekom som huvudsakligt ämne i lokalpress 15 procent och 17 procent i rikspress. Att vårt resultat är så pass nära Ghersettis, vars studie hade en bredare avgränsning av personer med invandrarbakgrund men inte heller särskilde om personerna var offer eller förövare (likt vår studie), kan visa på att asylsökande/nyanlända och utlänningar förekommer oftare i ämnen om brott och kriminalitet. I artiklarna om brott förekom asylsökande/nyanlända och/eller utlänningar både som förövare

och offer, detta kan illustreras genom exempel från det material som granskats inom ramen för vår studie. En man stod åtalad för mordet på sin unga fru, i artikeln skriver man att båda personerna är afghanska medborgare och kvinnan sökte asyl i Sverige 2015. De hade gift sig i Iran 2014 då mannen vid tillfället hade uppehållstillstånd i Sverige (DN 280119). I det fallet är mannen förövaren och kvinnan offret. Att nyhetsrapporteringen generellt utgörs av sensationella och avvikande händelser (se kapitel 5.1) beror på att de väcker publikens intresse och nyfikenhet, dessa behöver inte alltid ha ett negativt anslag men det är vanligare att de utgörs av negativa händelser såsom kriminalitet (brott), olyckor eller händelser med negativa konsekvenser (Ghersetti 2012, s. 213). Med andra ord tyder detta på att såväl riks- som lokalpress har en nyhetsvärdering och ett nyhetsurval som sammanfaller med en generell nyhetsrapportering när de rapporterar om asylsökande/nyanlända och dess sakfrågor. Men eftersom rikspressen rapporterade i större utsträckning om brott än lokalpress, kan det tyda på att rikspressens nyhetsurval i större utsträckning styrs av publikens *intresse* (se styrfält intresse, kapitel 5.1.1) där en händelse som är sensationell och oväntad premieras att publiceras då den antas intressera fler läsare (Ghersetti 2012, s. 208; Strömbäck 2014).

Efter de tre vanligaste ämnena som förekom i rapporteringen, var skillnaderna tydligare gällande vilka ämnen som riks- och lokalpress rapporterade oftare om (se Figur 1). Det kan tyda på att tidningarna överlag gör samma nyhetsurval och nyhetsvärdering, vilket forskning har konstaterat då olika nyhetsmedier tenderar att uppmärksamma ungefär samma sak inom samma geografiska område (Strömbäck 2014, s. 158). Detta område kan vara Sverige om händelserna eller frågorna är nationella. Att det går att utröna skillnader i nyhetsurvalet, när det kommer till ämnen som förekommer i liten utsträckning i rapporteringen, kan bero på att den geografiska närheten till händelserna har påverkat (Ghersetti 2012; se även kapitel 5.1), en händelse som sker inom kommunen eller regionen är av större intresse och betydelse/vikt för lokalpressens nyhetspublik (Strömbäck 2014, s. 162). Däremot, eftersom det var vanligare att rikspressen rapporterade om fall där asylsökande hotades av utvisning, faller rikspress i större utsträckning i linje med tidigare forskning, där asylsökande/nyanlända gestaltas som offer för en hård flyktingpolitik (Brune 2004; Ghersetti 2009).

Inledningsvis antog vi att lokalpressens rapportering skulle präglas av mjukare nyheter, sådant som kan personifieras exempelvis genom nyheter om asylsökande eller flyktingar som hotas av utvisning (Brune 2004). Vårt resultat visar att hårdare nyheter är vanligast i såväl riks- som lokalpress genom ämnet politik, medan de mjukare nyheterna om utvisningsfall var

vanligare hos rikspress än lokalpressen, som rapporterade mer om positiva händelser i form av framgångssagor. Vad detta gör med gestaltningen när det kommer till enskilda personer, i detta fall utlänningar, asylsökande, nyanlända och flyktingar, är att en mer positiv gestaltning sker i lokalpress medan rikspress snarare följer tidigare forskning där asylsökande och flyktingar målas upp som offer (Ghersetti 2009; Brune 2004).

Nyhetsurvalet har visat sig, precis som Strömbäck skriver, ha fler gemensamma nämnare mellan medierna än skillnader (Strömbäck 2015). Många av artiklarna förekommer dessutom hos fler än en tidning, om än med något varierande skrivspråk, det rör sig dels om TT-material och dels om material skrivet på respektive tidningsredaktion. Detta kan illustreras genom att visa hur tre av tidningarna publicerat en text från TT om samma man, Shebly Niavarani, under en tredagersperiod. Niavarani är en skådespelare som fyllde 40 år i juli 2019 (BT 030719; EK 040719; DN 050719). Ett annat exempel är det om skådespelaren Dragomir Mrisc, även detta TT-material har publicerats i nästintill identisk utformning samma dag (EK 011019; BT 011019). Även Aftonbladet skrev om Dragomir Mrisc men då med en egen text senare på året (AB 281219), vilket visar att medierna gärna skriver om elitpersoner (se kapitel 5.1) och att Strömbäcks teori om nyhetsurvalet som något gemensamt och snarlikt hos samtliga medier stämmer. Ytterligare en förklaringsmodell är att TT producerar en mängd material som ska nå en bred målgrupp, som vi diskuterat i kapitel 5.1 finns det nyhetsvärderingskriterier som är avgörande för vad som publiceras. Förenkling är ett sådant kriterium, TT:s texter kan generellt sett vara anpassade efter en sådan förenkling då texterna är formulerade för att anpassas till målgruppen (Ghersetti 2012).

7.2 Förekomsten av aktörer i talminus

I denna del kommer vi besvara forskningsfrågan om vilka aktörer som får komma till tals i materialet. En övergripande förmodan som vi inledningsvis hade om resultatet var att rapporteringen om och gestaltningen av flyktingar, asylsökande och invandrare, och tillhörande sakfrågor, eventuellt kunde skilja sig mellan lokal- och rikspressen. Vi antog att anledningen till den potentiella skillnaden var närheten till medborgarna och det geografiska området (något som traditionellt präglar lokalpressen) möjligtvis skulle detta kunna leda till att andra aktörer får komma till tals i dessa frågor. Detta trots att, som tidigare diskuterat, tidigare forskning visar att det är officiella aktörer och myndigheter i Sverige (som definierar händelser om asylsökande, flyktingar och invandrare, och tillhörande sakfrågor) som uttalar

sig medan utlänningar själva inte får komma till tals lika ofta. En anledning till att undersöka denna fråga är att ta reda på vem som får makt att definiera sakfrågorna.

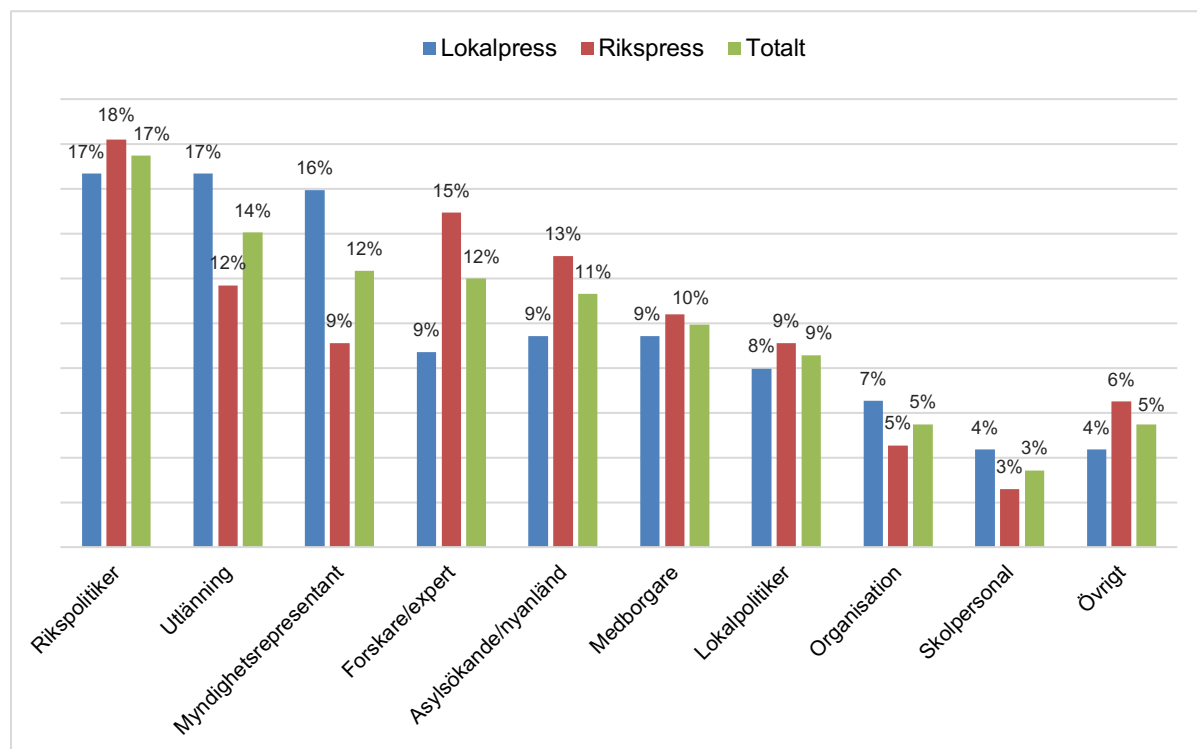
Denna del är uppdelad så att först kommer en kort genomgång av det totala resultatet, sedan presenteras resultatet för huvudfrågan, med andra ord hur vanligt det är att en viss aktör får komma till tals i lokal- respektive rikspress. Därefter hur det ser ut i respektive tidning, detta på grund av att det fanns vissa skillnader inom lokal- och rikspress. Sedan följer en utveckling som behandlar förekomsten av aktörer i de olika ämnen som presenterades i kapitel 7.1. Sist kommer vi att ställa vårt resultat i förhållande till tidigare forskning (se kapitel 4) och förstå vårt resultat med hjälp av forskningsteorierna nyhetsvärdering, nyhetsurval och gestaltning (se kapitel 5).

Totalt noterades 292 aktörer i de 220 artiklar som materialet bestod av. Resultatet visar att lokalpressen har totalt 137 aktörer i de olika variablerna medan rikspress ligger på 154 stycken (observera att i en variabel-grupp, exempelvis rikspolitiker, kan flera olika personer i samma grupp förekomma i en text men kodningen tar inte hänsyn till antalet utan enbart till förekomst eller frånvaro). Det vi kan se är att Dagens Nyheter har flest kodade aktörer som kommer till tals i talminus följt av Borås Tidning, Aftonbladet och Eskilstuna-Kuriren.

Huvudpersonerna i rapporteringen är rikspolitiker som får komma till tals i 17 procent av artiklarna om asyl- och invandringsfrågor, om vi ser till rapporteringen i sin helhet. Efter det följer utlänning (14 procent), forskare/expert och myndighetsrepresentant (bäggedera på 12 procent). Asylsökande/nyanländ får komma till tals i lite mer än var tionde artikel (11 procent), det vill säga något mer än lokalpolitiker och medborgare (9 respektive 10 procent). Skolpersonal, som utgjordes bland annat av rektorer och lärare, var de som kom till tals minst i talminus (3 procent) sett till hela det material som undersöktes. Se bilaga 1 Kodbok för fullständig beskrivning av variablerna.

Figur 3 nedan visar att rikspolitiker får komma till tals oftast i både riks- och lokalpress. Skillnaderna ligger i att hos lokalpressen fick utlänningar komma till tals lika ofta som rikspolitiker (17 procent) medan rikspolitiker (18 procent) följdes av forskare/expert (15 procent) i rikspressen. På tredje plats hos rikspressen var asylsökande/nyanländ och på fjärde utlänning, dessa fick komma till tals 13 och 12 procent av gångerna i rapporteringen. I

lokalpressen var det tredje vanligast att aktörer som företrädde en myndighet kom till tals, 16 procent, följt av asylsökande/nyanländ, medborgare och forskare, 9 procent respektive.

Figur 3. Förekomsten av aktörer i talminus, totalt samt i lokal- respektive rikspress, i procent. N=292

Om vi ser till de enskilda tidningarna ser vi viss variation (se Figur 4 i bilaga 2). Hos Aftonbladet, Eskilstuna-Kuriren och Dagens Nyheter är det vanligast att rikspolitiker kommer till tals, men de förekommer oftare i de två förstnämnda (bäggedera 21 procent) än i Dagens Nyheter (16 procent). Hos Borås Tidning får utlänningar komma till tals oftast i talminus, de förekommer nästan var femte gång (18 procent), följt av myndighetsrepresentant på 14 procent, rikspolitiker hamnar på tredje plats tillsammans med medborgare och asylsökande/nyanländ, samtliga på 13 procent.

Vidare är det intressant att se att Borås Tidning låter minst antal lokalpolitiker komma till tals, endast 3 procent. Detta medan Dagens Nyheter ligger på 6 procent, Aftonbladet på 13 procent och Eskilstuna-Kuriren på 14 procent. Vi antog att lokalpressen skulle inkludera lokalpolitikerna i större utsträckning och rikspressen rikspolitiker, men resultatet visar att så inte är fallet. En möjlig förklaring till detta kan vara att det var EU-val år 2019.

Aftonbladet är den enda tidningen som inte har minst en kodad i varje variabel-grupp, detta då de har noll talminus från skolpersonal. Se Figur 4 i bilaga 2 för diagram över hur ofta olika aktörer förekommer i talminus inom respektive tidning.

7.2.1 Talminus i ämne

För att undersöka ytterligare nyanser i vårt resultat har vi undersökt inom vilka ämnen olika aktörer får komma till tals. Detta kapitel redovisar aktörerna asylsökande/nyanlända och utlänningar då dessa omfattas av de frågor och händelser som lyfts i materialet, men även kort om riks- och lokalpolitiker för att se eventuella skillnader mellan dessa.

Sammantaget för alla tidningarnas empiri om 220 artiklar får asylsökande/nyanländ främst komma till tals genom talminus i texter som handlar om utvisning följt av integration, 33 respektive 21 procent. Vidare visar Figur 5 (i bilaga 2) att utlänning förekommer lika ofta i talminus som asylsökande/nyanländ, 21 procent vardera, inom nyhetsrapporteringen som behandlar frågor om integration.

Ämne	Lokalpress		Rikspress	
	Utlänning	Asylsökande/nyanländ	Utlänning	Asylsökande/nyanländ
Integration	17%	14%	10%	18%
Framgångssaga	15%	6%	10%	3%
Utvisning	2%	3%	0%	18%
Rasism	7%	0%	12%	0%
Brott	5%	3%	2%	6%
Skola/utbildning	2%	3%	2%	6%
Politik	2%	3%	2%	0%
Ekonomi	0%	0%	2%	3%
Migration/invandring	0%	3%	0%	0%
Övrigt	5%	3%	2%	6%

Tabell 2 visar hur ofta asylsökande/nyanlända fick komma till tals inom olika ämnen i lokalpress respektive rikspress, i procent. Det är alltså beräknat utifrån det totala antalet gånger asylsökande/nyanlända respektive utlänning fick komma till tals i rapporteringen. N=33 (asylsökande/nyanländ) N=41 (utlänning)

Av de gångerna asylsökande/nyanländ (33 gånger av totalt 220 texter) får komma till tals, sker det i lokalpress oftast inom ämnet integration (14 procent) följt av framgångssaga (6 procent) som tabell 2 visar. De får aldrig komma till tals i artiklar om rasism och ekonomi. I rikspress får asylsökande/nyanlända främst komma till tals inom integration och utvisning (18 procent vardera), de får aldrig komma till tals inom ämnet rasism. Det tabell 2 också visar är att det är vanligare att rikspress låter asylsökande/nyanlända komma till tals inom händelser och frågor inom integration, medan lokalpress oftare låter utlänningar komma till tals inom samma ämne. Den största skillnaden mellan lokal- och rikspress när det kommer till

vilka ämnen asylsökande/nyanlända får komma till tals inom är ämnet utvisning, där det skiljer 15 procentenheter.

Totalt sett för hela det material som undersöktes är det vanligast att utlänningar kommer till tals i ett redaktionsmaterial som fokuserar på en persons framgång/att de har lyckats, det vi i denna undersökning kallar för "framgångssaga", där de upptar 63 procent. Se Figur 6 i bilaga 2 för diagram över förekomsten av aktörer inom de tre vanligaste ämnena (politik, brott och integration) i rapporteringen.

Som tabell 2 visar får utlänning främst komma till tals inom integration (17 procent) och framgångssaga (15 procent) inom lokalpressens empiri, av de gånger aktören utlänning får komma till tals (41 av 220 artiklar). De får aldrig komma till tals inom ekonomi och migration/invandring i lokalpressen. Inom rikspressen får utlänning främst komma till tals inom rasism (12 procent) följt av integration och framgångssaga (bäggedera 10 procent). De får dock aldrig komma till tals inom utvisning och migration/invandring. De största skillnaderna i vilka ämnen som utlänningar förekommer i talminus inom lokal- och rikspressen är inom integration (7 procentenheter) samt rasism och framgångssaga (5 procentenheter vardera). Rikspolitiker, som är de som får komma till tals flest gånger sett till hela materialet, kommer främst till tals inom politik (76 procent av de gånger rikspolitiker uttalar sig). Detta medan 60 procent av lokalpolitikernas totala talminus sker inom ämnet politik. Se Figur 5 i bilaga 2 för diagram över asylsökande/nyanländ, utlänning, lokalpolitiker och rikspolitikers förekomst i samtliga ämnen.

7.2.2 Analys av talminus

I denna del jämför vi vårt resultat med tidigare forskning med hjälp av tidigare presenterade forskningsteorier. Resultatet visade att det fanns fler likheter än skillnader och här ämnar vi undersöka varför. Teorierna appliceras för att förstå eventuella likheter och skillnader och vad det eventuellt kan innebära för gestaltningen av rapporteringen.

Som resultatet i kapitel 7.2 visar är rikspolitiker (följt av forskare/expert) huvudsakliga aktörer i talminus i rikspressen, medan i lokalpress får rikspolitiker och utlänningar komma till tals i lika stor utsträckning. Detta visar att vad tidigare forskning kommit fram till (se Graf 2009 i kapitel 4.3) stämmer överens med vårt resultat, att kända personer och elitaktörer prioriteras i mediernas nyhetsurval. Däremot kan skillnaderna mellan riks- och lokalpressen

visa att vårt antagande om att lokalpressen skulle rapportera närmre individerna delvis stämmer. En orsak till att rikspolitikerna prioriteras i det material som granskats i vår studie kan vara det samspel som Asp menar finns mellan politikerna och medierna, där politikerna påverkar nyhetsurvalet (Asp 2011, 129–33, se även kapitel 4.2 ovan). Politikernas makt över mediernas nyhetsvärdering visar sig genom dess stora utrymme i rapporteringen, huruvida dessa gestaltas i positiva eller negativa ordalag har vi inte undersökt men i kommande kapitel ser vi att politiker i stor utsträckning är subjekt och i mindre utsträckning är objekt.

Ghersetti och Odén visade att svenska aktörer förekom oftast i rapporteringen, i deras studie kunde som mest tre aktörer per inslag räknas (någon sådan begränsning har inte gjorts i vår studie). De svenska aktörerna var de som representerade det svenska samhället, det vill säga myndigheter, näringsliv, organisationsliv, eller bara sig själv i allmänhet (Ghersetti & Odén 2018, s. 34). Om vi skulle slå ihop resultatet för de som representerar det svenska samhället i vår studie (lokal- och rikspolitiker, myndighetsrepresentant, forskare/expert, medborgare, organisation och skolpersonal) får vi liknande siffror som Ghersetti och Odén. Dessa aktörer förekom totalt 68 procent i talminus i artiklarna, vilket kan jämföras med Ghersettis och Odéns resultat där svenska aktörer förekom totalt 64 procent. Vidare har vi ett liknande resultat gällande förekomsten av asylsökande/nyanlända, de förekom 11 procent totalt i denna empiri och 10 procent totalt i studien av Ghersetti och Odén (2018, s. 34).

Aktörerna i, de för den här studiens, valda mediers rapportering var således i första hand officiella källor (elitaktörer), asylsökande/nyanlända förekom mer som omtalade än att de själva fick komma till tals. Som Figur 5 (se bilaga 2) visar fick asylsökande oftast komma till tals i utvisningsfall när de väl kom till tals. Detta kan knytas till tidigare forskning, dels av Brune (2004), dels av Ghersetti och Odén (2018). Brune fann att flyktingar oftast beskrivs som enskilda hjälpbehövande, maktlösa och offer när de hotas av utvisning, medan när de omskrivs som grupp (i form av exempelvis flyktingströmmar) blir de ett hot mot samhället då medierna anammar språk från myndigheter (Brune 2004). Forskning visar att det är vanligare att officiella källor, alltså högt uppsatta eller kända aktörer, förekommer i nyheter som handlar om makt och maktutövning, detta medan vanliga människor och andra aktörer utan någon särskild position förekommer som källor om nyheterna handlar om händelser och frågor kopplat till vardagslivet (Strömbäck 2014). Detta är något som resultatet för den här studien stärker då just elitpersoner är vanligast förekommande aktörer.

Ghersetti kommer i sin forskning fram till att politiker, tjänstemän, företagare och experter är huvudsakliga aktörer medan när det gäller berörda individer, vad vi i vår studie kallar för medborgare, asylsökande/nyanländ eller utlänning, utgör svenskar 15 procent och utlänningar (människor med utländsk bakgrund) 82 procent. Det innebär att utlänningar främst får ta plats som privatpersoner medan svenskar ingår i olika eliter. Ghersetti hänvisar till annan forskning som landar i liknande resultat, att eliten är huvudsakliga aktörer i media och dit räknas en mycket liten del utlänningar (Ghersetti 2009). Inom ramen för vår studie kan vi se att övriga medborgare, alltså svenskar, kommer till tals mindre än utländska personer. Vi har inte mätt hur stor andel av eliten som utgörs av svenskar respektive utlänningar men vi har noterat under arbetets gång att det är en klar majoritet svenskar inom olika elitbefattningar så som politiker, myndigheter och experter.

Som tidigare presenterat (i kapitel 5.1) finns det några övergripande egenskaper som karakteriserar nyheter, Ghersetti sammanfattar dem till närhet till publiken, sensation och avvikelser, elitcentrering och förenkling (Ghersetti 2012). Dessa kan vi hitta i vårt material. Politik som ämne och rikspolitiker som aktör var de vanligaste förekommande i såväl lokal- som rikspressen, det vill säga kan det betyda att bäggedera har en nyhetsvärdering som präglats av elitcentrering. Ser vill till lokal- och rikspress skiljer det endast 1 procentenhet gällande förekomsten av aktörer som representerar det svenska samhället, totalt 70 procent för lokalpress medan det var 69 procent hos rikspressen. Men vi kan se att asylsökande/nyanlända fick komma till tals oftare i rikspress (13 procent) än i lokalpress (9 procent). Detta kan vara en produkt av en skillnad i nyhetsurvalet och nyhetsvärderingen som leder till en annorlunda gestaltning av asylsökande/nyanlända och sakfrågan då rikspress rapporterade mer om utvisningsfall (se Figur 1). Inom ämnet utvisning var det vanligast att asylsökande/nyanlända fick komma till tals när de väl kom till tals (se bilaga 2 Figur 5). Samtidigt verkar en elitcentrering (Ghersetti 2012) karakterisera såväl lokal- som rikspressens rapportering om asylsökande/nyanlända och tillhörande sakfrågor då det som tidigare nämnt var vanligast att rikspolitiker fick komma till tals. Att rikspolitiker kommer till tals mer än lokalpolitiker (i både lokal- och rikspress) kan tyda på att sakfrågan gestaltas utifrån ett nationellt perspektiv som kräver nationella lösningar eller präglas av nationella problembeskrivningar, medan det lokala perspektivet möjligtvis inte blir lika synligt. De bakomliggande orsakerna till gestaltningen kan emellertid inte denna undersökning svara på då vi inte granskar orsaker, utan enbart mönster.

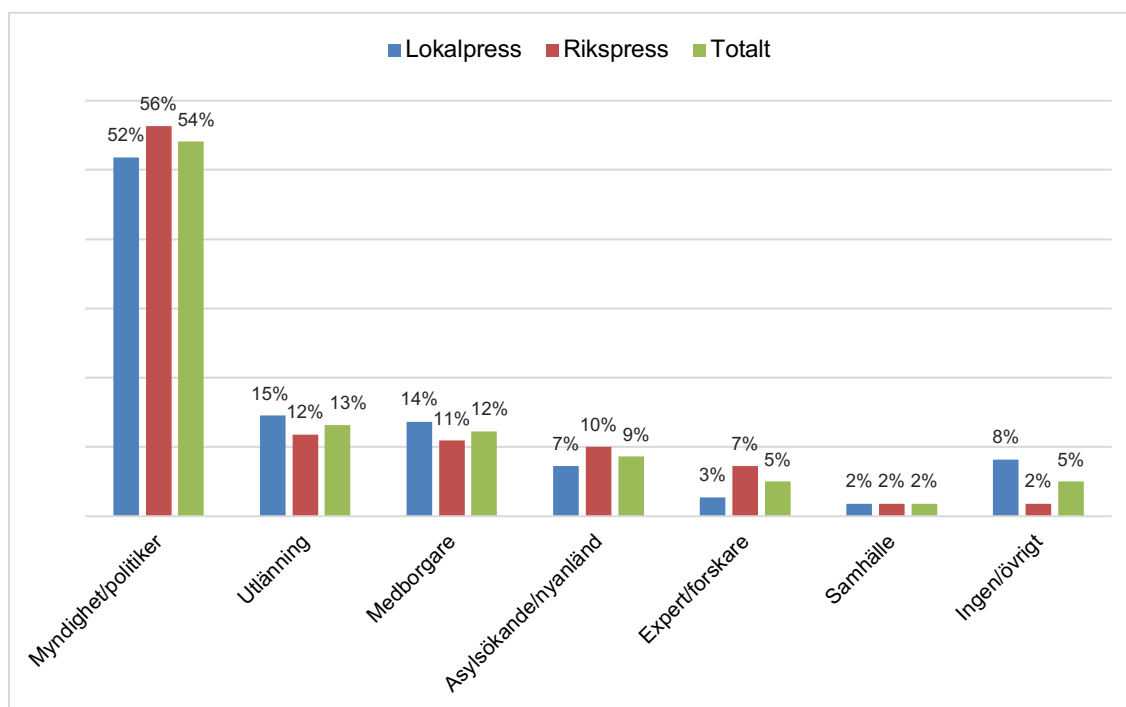
7.3 Subjekt och objekt

För att komma fram till hur migranter och flyktingar gestaltas i tidningarna med hjälp av en kvantitativ metod har vi undersökt vem eller vilka som anses vara subjekt (den som gör något) och objekt (den som blir drabbad av, utsatt för eller är föremål för någons uttalande eller handlande) i artiklarna. Inledningsvis antog vi att lokalpressen skulle ha en rapportering som låg närmare människorna och låta asylsökande/nyanlända och utlänningar komma mer till tals än rikspressen, vad gäller subjekt och objekt i texterna antog vi att resultatet skulle visa att utländska individer oftare är subjekt i lokalpress än i rikspress.

I det här kapitlet presenteras först en total för samtliga medier, följt av jämförelser mellan lokal- och rikspressen och en genomgång av de fyra tidningarna. Detta följt av subjekt och objekt i ämne och sist en analys av hela kapitlet.

Totalt hos samtliga medier anses myndighet/politiker var subjekt i flest artiklar (54 procent). Utlänning är subjekt näst flest gånger (13 procent) följt av medborgare (12 procent) och asylsökande/nyanländ (8 procent). Samtliga tidningar skriver ut samhälle som subjekt i minst utsträckning (2 procent), vilket var varsin artikel hos respektive tidning, Aftonbladet har dock den enda nollan, på ingen/övrigt vilket visar att det hos Aftonbladet alltid finns ett subjekt. Något att observera är att mätningen av subjekt och objekt inte visar om det är i ett negativt eller positivt sammanhang, exempelvis om en artikel rapporterar om att någon har utfört ett brott (där en person kan vara subjekt) eller om hen döms för ett brott (hen är då objekt för en fällande dom från en myndighet).

Figur 13 nedan visar att myndighet/politiker huvudsakligen är subjekt i såväl riks- som lokalpressens nyhetsrapportering, men något oftare i rikspress (56 procent) än lokalpress (52 procent). Även bland övriga subjekt är värdena relativt jämna mellan tidningsgrupperna, de något större skillnaderna är inom expert/forskare samt ingen/övrigt som hos rikspressen är subjekt i 7 respektive 2 procent av fallen, medan de hos lokalpressen ligger på 3 respektive 8 procent. Vad gäller asylsökande/nyanländ samt utlänning visar Figur 13 att det skiljer 3 procentenheter mellan lokal- och rikspress. Utlänning var oftare subjekt i lokalpress än rikspress (15 jämfört med 12 procent), medan asylsökande/nyanländ var vanligare som subjekt hos riks- än lokalpress (10 jämfört med 7 procent).

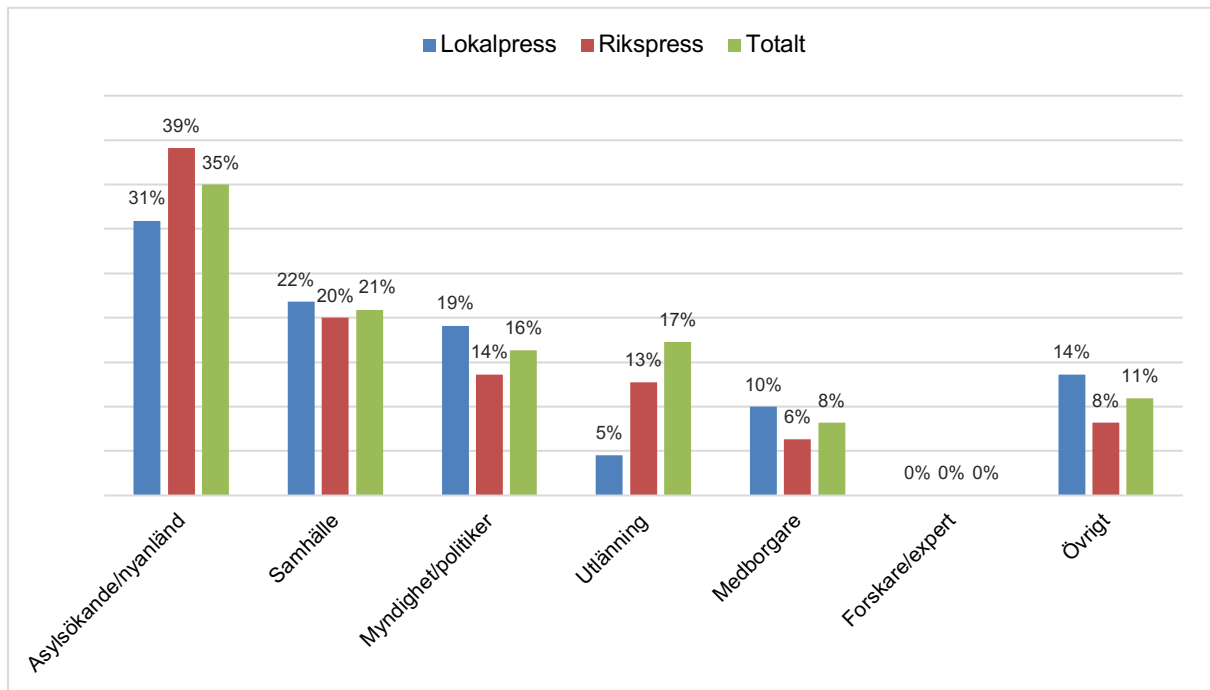

Figur 13. Visar hur vanligt det är att x är subjekt i lokal- och rikspress samt totalt, i procent. N=220

Det förekommer alltså inga större skillnader mellan lokal- och rikspressen vad gäller subjekt, men mellan de två lokaltidningarna går det att se en del skillnader. Hos Eskilstuna-Kuriren kodades myndighet/politiker som subjekt i 62 procent av fallen mot Borås Tidning 42 procent. Borås Tidning hade istället utlänning och medborgare oftare som subjekt, i 20 respektive 18 procent av de 55 uppmätta artiklarna, medan dessa variabler kodades i 9 procent respektive av Eskilstuna-Kurirens material.

Mellan de två rikstidningarna är fördelningen av subjekt jämnare än den hos lokaltidningarna. Den stora skillnaden går att utröna gällande asylsökande/nyanländ som subjekt där Aftonbladet har 5 procent kodade medan Dagens Nyheter har 15 procent. Se diagram i Figur 7 i bilaga 2 för sammanställning av när x är subjekt inom respektive nyhetsmedium.

Vad gäller objekt sker en rokad från subjekt, hos samtliga medier anses nyanlända/asylsökande vara främsta objektet, 35 procent av hela materialet, detta följt av samhälle (21 procent) och utlänning (17 procent), se Figur 14. På fjärde plats ligger myndighet/politiker (16 procent), följt av övrigt (11 procent) och minst uppmätta av de förekommande objekten är medborgare (8 procent). Forskare som objekt förekommer inte i de 220 artiklarna.

Figur 14. Visar hur vanligt det är att x är objekt i lokal- och rikspress samt totalt, i procent. N=220

Figur 14 visar att det finns skillnader inom samtliga uppmätta objekt mellan riks- och lokalpressen. De största skillnaderna är inom variablerna asylsökande/nyanländ samt utlänning som är kodade som objekt i mindre utsträckning (det skiljer 8 procentenheter vardera) i lokalpress än rikspress. Istället är det vanligare att lokalpressen har samhälle (22 procent), myndighet/politiker (19 procent), övrigt (14 procent) och medborgare (10 procent) som objekt än rikspress.

Likt subjekt går det även med objekt att utröna vissa skillnader mellan tidningarna (se Figur 8 i bilaga 2 för sammanställning över när x är objekt inom respektive nyhetsmedium). Eskilstuna-Kuriren har fler kodade inom variabeln myndighet/politiker (24 procent) än samhälle (18 procent) medan det hos Borås Tidning är tvärt om (15 respektive 25 procent). Bland Eskilstuna-Kurirens 55 kodade artiklar har 29 procent asylsökande/nyanländ samt 7 procent utlänning uppmäts som objekt, detta medan Borås Tidning ligger på 33 respektive 2 procent. Den största skillnaden är inom variabeln myndighet/politiker där det skiljer 9 procentenheter mellan lokaltidningarna, med högst andel, 24 procent, hos Eskilstuna-Kuriren. Inom rikstidningarna visar resultatet två stora skillnader, den ena gäller asylsökande/nyanländ som objekt där Aftonbladet ligger på 35 procent och Dagens Nyheter 44 procent. Den andra skillnaden visar sig inom variabeln myndighet/politiker där Aftonbladet har 7 procent kodade

och Dagens Nyheter 20 procent, med andra ord är myndighet/politiker objekt nästan tre gånger så ofta hos Dagens Nyheter än hos Aftonbladet.

7.3.1 Subjekt i ämne

För att se när någon får göra något tog vi reda på i vilka ämnen x är subjekt (se Figur 9 i bilaga 2 för diagram över när x är subjekt inom de olika ämnena). Sammantaget för samtliga tidningar visar resultatet att de flesta subjekten är kodade inom ämnet politik (32 procent), därefter brott (16 procent) med hälften så många enheter och därefter integration (14 procent), minst antal subjekt finns inom ämnet ekonomi (4 procent).

Myndighet/politiker är oftast subjekt, med en mycket stor majoritet, inom ämnena politik (89 procent), utvisning (69 procent), migration/invandring (64 procent), brott (56 procent), skola/utbildning (55 procent), ekonomi (44 procent), och övrigt (33 procent).

När asylsökande/nyanländ kodas som subjekt sker det främst inom ekonomi (22 procent) följt av migration/invandring, integration och framgångssaga, men aldrig inom rasism.

Utlänning som subjekt kodas främst inom ämnena framgångssaga och rasism där de även är främsta subjektet av samtliga aktörer inom ämnet med 71 respektive 55 procent.

Samhället skrivs främst som subjekt inom variabelvärdena övrigt (13 procent) och rasism medan medborgare främst förekommer inom rasism (36 procent) och övrigt. Som subjekt förekommer expert/forskare främst inom migration/invandring (18 procent) följt av övrigt och för aktörvariabeln övrigt är det inom ekonomi (22 procent) följt av skola/utbildning. Se Figur 9 i bilaga 2 för illustrering av förekomsten av samtliga subjekt i ämne.

7.3.2 Objekt i ämne

För att se inom vilka ämnen i rapporteringen som någon anses vara drabbad av något eller var föremål för någons handlande eller uttalande tog vi reda på i vilka ämnen x är objekt. Totalt sett är de flesta objekten är kodade inom ämnet politik (32 procent), därefter brott (16 procent) med hälften så många enheter följt av integration (14 procent), minst antal objekt finns inom ekonomi (4 procent).

Asylsökande/nyanländ, som förekom mest som objekt i texterna (35 procent), ses främst som objekt inom ämnet utvisning (69 procent) följt av brott och integration samt migration/invandring. Inom utvisning är de den aktören som är kodad som objekt i flest artiklar med 69 procent av fallen, däremot förekommer de aldrig inom ämnet rasism.

Utlänning är kodad som objekt i 9 procent av det sammantagna materialet som analyserades, när de förekommer som objekt är det främst i texter som handlar om rasism (27 procent) följt av brott men aldrig inom skola/utbildning, ekonomi eller migration/invandring. Samhället förekommer främst som objekt i texter som handlar om ekonomi (78 procent) följt av migration/invandring. Detta medan myndighet/politiker som objekt främst förekommer inom ämnet politik (där de även är huvudsakliga objektet, 37 procent, av samtliga aktörer inom ämnet) följt av utvisning. Medborgare är främst kodad som objekt inom ämnet rasism (dessutom med en klar majoritet, 64 procent, gentemot övriga aktörer som objekt inom samma ämne) följt av skola/utbildning. Aktörvariabeln övrigt är främst objekt inom ämnet framgångssaga (68 procent) följt av skola/utbildning. Se Figur 10 i bilaga 2 för diagram över när x är objekt inom samtliga ämnen.

7.3.3 Analys av subjekt och objekt

Valda medier i den här studien har visat sig gestalta asylsökande/nyanlända och utlänningar som objekt snarare än subjekt, och det är vanligare att rikspressen gestaltar asylsökande/nyanlända och utlänningar som objekt än lokalpressen (se Figur 14).

Gestaltningen beskrivs av Gherseti & Odén som tvådelad, sakfrågespecifik eller generisk där den förstnämnda är en gestaltning av en händelse. Inom ramen för den här studiens material kan en sådan händelse vara politiska debatter om flyktning/migrationspolitiken. Generisk gestaltning är nära förenat med vinkeln på artikeln, det kan röra en konflikt eller en händelse som kräver ansvarstagande av någon, det förekommer inom den här studiens material exempelvis i artiklar som rör en persons utvisning. (Gherseti & Odén 2018, s. 20).

Asp kommer i sin forskning fram till att mediernas dagordning påverkar väljarna samt att de omskrivna (vilket i hans studie är politiker) gynnas eller missgynnas vilket i förlängningen gör att dagordningen påverkar valresultatet. "Den bild medierna ger av politikens innehåll kan gynna eller missgynna en aktör på tre olika sätt: genom den uppmärksamhet olika frågor får, hur olika sakförhållanden framställs och hur sakfrågor relateras till varandra" (Asp 2011, s. 59). Den här studien undersöker inte specifikt hur dagordningen påverkar de omskrivna men genom att tolka resultatet för subjekt och objekt ser vi att asylsökande/nyanlända (och utlänningar, dock i mindre utsträckning) oftare är objekt för något som sägs eller görs. I relation till hur ofta dessa aktörer får komma till tals i talminut (se Figur 3) framgår det att de är mer omtalade, med en vinkel som ger dessa en passiv roll i rapporteringen. Därigenom har de störst chans att missgynnas av mediernas urval. Genom att låta myndigheter/politiker vara

huvudsakligt subjekt inom ämnet politik och utlänning inom ämnet framgångssaga går det att se att politikerna ges möjligheten att kontrollera sitt område i medierna samt att utlänningar får en aktiv roll inom positiva nyheter. Asp menar att detta bottnar i att medieutbudet formas i ett samspel mellan medierna och politikerna (Asp 2011, s. 129). Detta kan förklara varför myndighet/politiker är huvudsakligt subjekt och de som i störst utsträckning får komma till tals i talminut. Genom sitt inflytande på medieutbudet kan de styra rapporteringen.

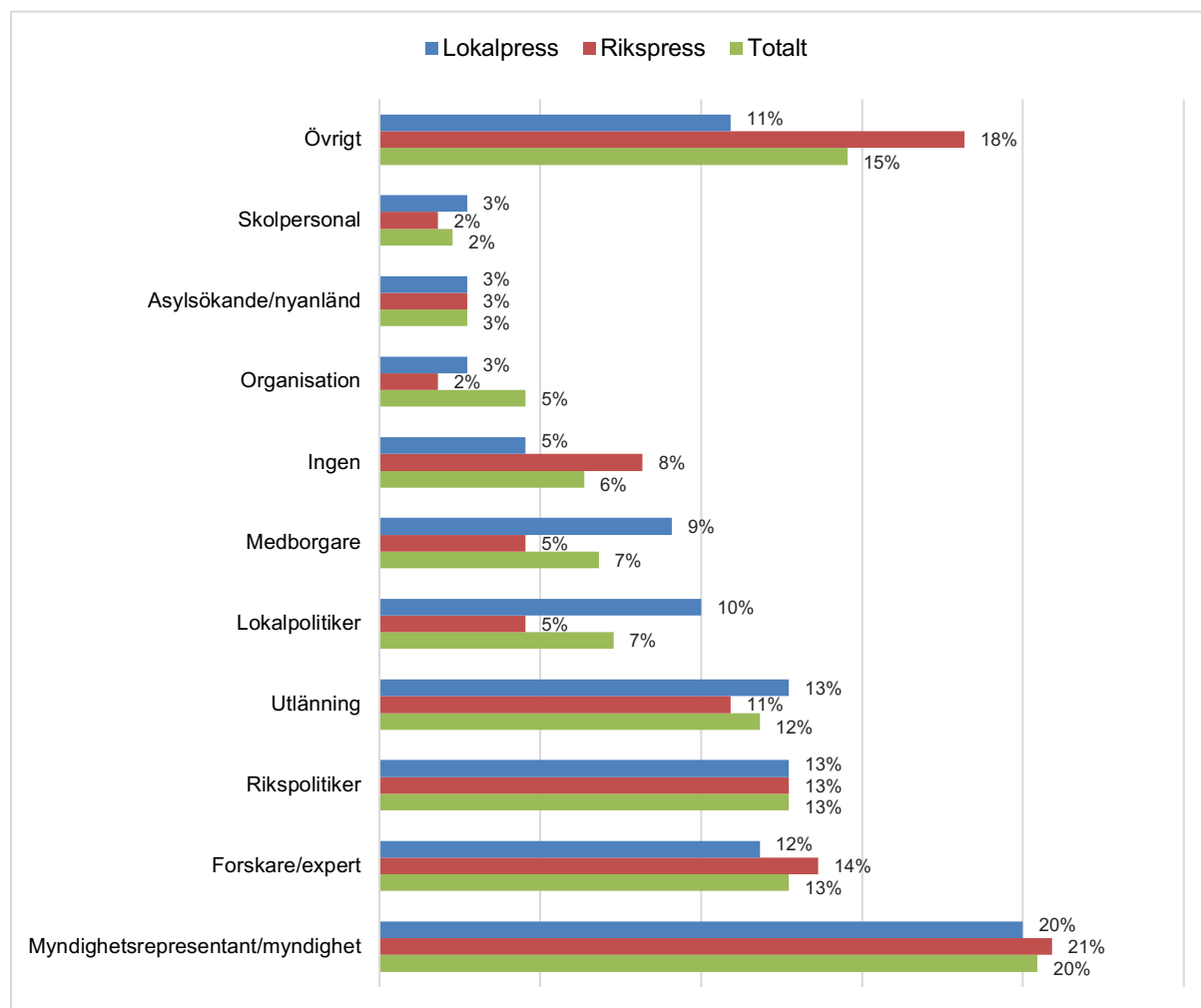
Lägger vi ihop de tre värdena som rör enskilda individer (asylsökande/nyanländ, utlänning och medborgare), det vill säga de som inte företräder en organisation, ett parti eller dylikt (alltså elitaktörer, se kapitel 5.1), visar resultatet att vår förmodan om resultatet inte stämmer. Vi antog att kvällspressen skulle gestalta närmre individerna och berätta mer utifrån den enskilda personen än morgonpressen samt att lokalpressen skulle ligga närmare de enskilda individerna än rikspressen. Vid en sammanslagning av de enskilda individerna som subjekt har det inom Dagens Nyheter och Aftonbladet uppmätts till 33 procent vardera (med andra ord 66 procent tillsammans) medan det i Borås Tidning förekommer i 43 procent och Eskilstuna-Kuriren 27 procent (70 procent tillsammans). Det visar att skillnaden mellan riks- och lokalpressen är marginell, även om enskilda individer förekommer som subjekt med 4 procentenheter mer hos lokalpressen än rikspressen. Den största skillnaden är istället mellan lokaltidningarna vilket kan bero på nyhetsvärderingen på redaktionerna, att Borås Tidning värderar texter där enskilda personer gör eller säger något högre än Eskilstuna-Kuriren. Detta kan då bero på att redaktionernas nyhetsurval skiljer sig åt till följd av exempelvis olika intressen bland läsarna eller att nyhetsvärderingen speglas av den geografiska närhetens slump. Detta går dock inte att fastställa utan intervjustudier eller etnografiska studier av det redaktionella arbetet.

Resultatet för objekt visar att sammanslagningen av de tre variablerna för enskilda individer inom Aftonbladet mäter 53 procent och Dagens Nyheter 64 procent. Detta medan Borås Tidning mäter 48 procent och Eskilstuna-Kuriren 43 procent. Vi kan då se att morgontidningen (Dagens Nyheter) tillskriver flest enskilda individer som objekt och att rikspressen har fler enskilda individer som objekt än lokalpressen. Inom lokalpressen är andelen objekt snarlik, till skillnad för subjekt. Detta innebär att rikspressen rapporterar i större utsträckning utifrån ett perspektiv som ser individen som subjekt och objekt än lokalpressen. Återigen visar det här att vårt antagande gällande att lokalpressens närhet till individerna inte har påverkat rapporteringen.

7.4 Fakta och känslor

För att besvara hur medierna rapporterar om migranter och flyktingar, hur de gestaltas och vem som får komma till tals har vi undersökt vem som får stå för fakta och känslor. Det här kapitlet är, likt tidigare, utformat med en total sammanställning, jämförelse mellan riks- och lokalpress, jämförelse av de fyra tidningarna och avslutningsvis en analys av resultatet.

Totalt hos tidningarna får myndighetsrepresentant/myndighet främst stå för fakta, i 20 procent av de 220 kodade artiklarna, följt av aktörvariabeln övrigt (vilket kan vara en källa via faktaruta, se bilaga 1 Kodbok för fullständiga definitioner) på 15 procent och därefter rikspolitiker samt forskare/forskning/expert på 13 procent vardera. Vidare visar resultatet att utlänning ligger i mitten av samtliga aktörer vad gäller representation av fakta, de är kodade som den som huvudsakligen får stå för fakta i 12 procent av det undersökta materialet. Samtidigt visar resultatet att asylsökande/nyanländ ligger lågt, de framför enbart fakta i 3 procent av texterna.

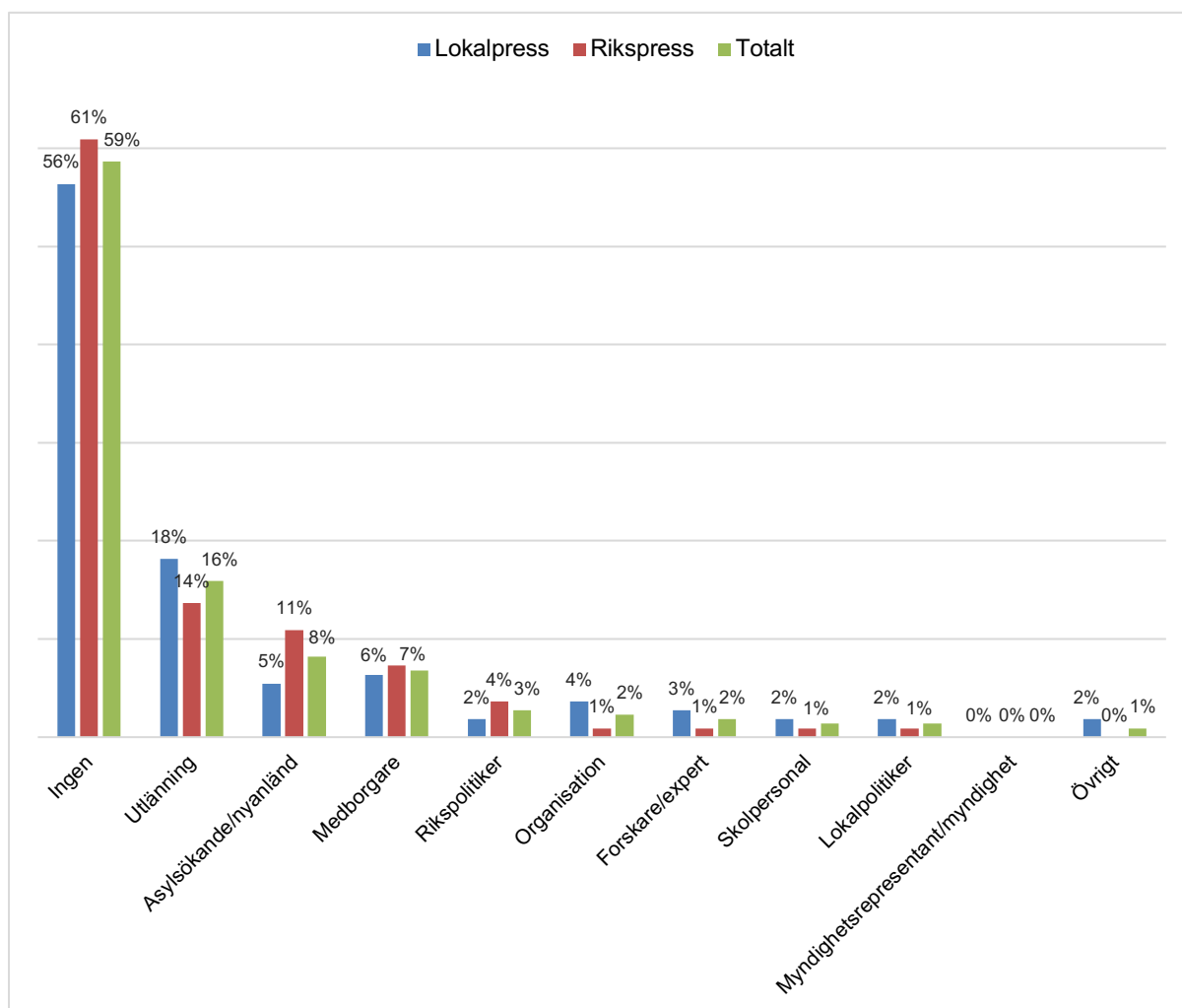
Figur 15. Visar den som aktör som framför fakta i texten i lokal- och rikspress samt totalt, i procent. N=220

Som Figur 15 visar finns det vissa skillnader mellan riks- och lokalpressen, bland annat att rikspress låter forskare/forskning/expert stå för fakta oftare än utlänning (14 och 11 procent), medan det hos lokalpress är tvärtom (12 och 13 procent). Större procentuella skillnader går att se för lokalpolitiker där rikspress ligger på 5 procent och lokalpress 10 procent. Inom lokalpress var det vanligare att medborgare framförde fakta jämfört med rikspress, 9 respektive 5 procent. I övrigt visar resultatet att det är relativt jämnt mellan riks- och lokalpressen.

Aftonbladet är det enda mediet som inte låter samtliga aktörer stå för fakta, organisationer och skolpersonal ligger lägst hos samtliga tidningar och förekommer inte alls hos Aftonbladet. Dessutom har Aftonbladet flest fakta uppmätt inom variabelvärdet övrigt (24 procent), medan det hos Dagens Nyheter förekommer i 13 procent. Dagens Nyheter låter istället 25 procent myndighetsrepresentant/myndighet stå för fakta medan Aftonbladet ligger på 16 procent. Inom aktören medborgare visar resultatet att Aftonbladet ligger på 7 procent och Dagens Nyheter ligger lägst av samtliga fyra medier på 2 procent. I övrigt är det relativt jämnt mellan morgon- och kvällstidningarna. Se Figur 11 i bilaga 2 för diagram över vilken aktör som förmedlar fakta inom respektive medium.

Även mellan de två lokaltidningarna går det att utläsa vissa skillnader, främst gällande lokalpolitiker. Inom Borås Tidnings 55 artiklar förekommer lokalpolitiker som huvudsaklig faktakälla i 4 procent medan Eskilstuna-Kuriren låter dem stå för fakta i 16 procent, vilket är betydligt högre än övriga tidningar. Vidare visar resultatet att medborgare förekommer i 13 procent av Borås Tidnings artiklar (mest förekommande av samtliga fyra tidningar) som faktakälla och i 5 procent hos Eskilstuna-Kuriren. Resultatet visar även att Eskilstuna-Kuriren har flest artiklar där någon aktör får stå för fakta, de har nämligen bara 2 procent kodade inom fakta som ingen medan övriga tre tidningar ligger på 7 eller 9 procent.

Över till vårt resultat om de aktörer som förmedlar känslor i nyhetsrapporteringen. Det vi kan se är att samtliga medier har en klar majoritet artiklar där det saknas någon som förmedlar känslor. Totalt förmedlar ingen någon känsla i 59 procent av texterna, enligt Figur 16 nedan, medan det inom de olika tidningarna skiljer sig och ligger på mellan 49–64 procent (se Figur 12 i bilaga 2). Flera av aktörerna har mellan 0 och 3 procent uppmätta "känslor" i artiklarna. Av de som får uttrycka sina känslor, sett till de 220 artiklarna ligger utlänning i topp på 16 procent. Därefter följer av asylsökande/nyanländ (8 procent) och medborgare (7 procent).

Figur 16. Visar den aktör/person som förmedlar känslor i texten i lokal- och rikspress samt totalt, i procent. N=220

Vad gäller aktörer som får stå för känslor är fördelningen mycket snarlik mellan lokal- och rikspress. Det går enligt Figur 16 att utröna vissa skillnader, lokalpressen har något fler känslobaserade texter eftersom variabeln ingen är kodad i 56 procent av lokalpressens 110 artiklar mot 61 procent inom rikspress. Lokalt är det fler medborgare än asylsökande/nyanländ som får uttrycka känslor medan det nationellt är tvärt om.

Även mellan de fyra tidningarna går det att se vissa skillnader. Av de aktörer som får uttala någon typ av känsla visar resultatet att asylsökande/nyanländ förekommer mest hos Dagens Nyheter (15 procent) och minst hos Eskilstuna-Kuriren (4 procent), detta medan utlänning förekommer mest hos Borås Tidning (20 procent) och minst hos Aftonbladet (13 procent). Medborgare är kodade mest hos Aftonbladet (13 procent, alltså lika mycket som utlänning) och minst hos Dagens Nyheter (2 procent). Aftonbladet har fyra tomma fält bland

variabelvärdena (lokalpolitiker, organisation, myndighetsrepresentant/myndighet och övrigt), medan övriga medier har varsitt (myndighetsrepresentant/myndighet). Se Figur 12 i bilaga 2 för diagram över vilken aktör som förmedlar känslor inom respektive medium.

Resultatet visar att Borås Tidning har lägst resultat inom variabelvärdet "ingen" (49 procent), alltså har de en rapportering där fler individer förmedlar någon form av känsla, medan Eskilstuna-Kuriren är den med högst frekvens (64) vilket således betyder att deras rapportering innehåller färre aktörer som förmedlar känslor.

7.4.1 Analys av fakta och känslor

Resultatet för den här studien visar att vårt undersökta material är faktabaserat snarare än känslobaserat, en kan alltså argumentera för att faktamässiga texter värderas högre än känslostyrda. I den forskning som Ghersetti gjort kommer hon bland annat fram till följande:

I huvudsak framstår flyktingarna som offer för de svenska – och europeiska – myndigheternas hårda och avvisande flyktingpolitik. Direkt och indirekt beskrivs det svenska regelverket som inhumant och okänsligt för individuella behov. Att flyktingarna utsätts för någon form av orättvisa eller övermakt understryks genom de sätt de avbildas. (Ghersetti 2009, s. 20)

Ghersetti granskar rörliga bilder i sin undersökning, där visar det sig att i 27 procent av inslagen som rör personer med invandrarbakgrund så porträtteras de genom att visa personer som gråter, är upprörda eller förtvivlade (Ghersetti 2009, s. 20–21). I resultatet för vår studie ser vi att det förmedlas någon typ av känsla i 41 procent av artiklarna, alltså 59 procent utan känsla (se Figur 16). Detta medan det i 6 procent av fallen inte var någon som uttalade fakta (se Figur 15). Inom ramen för den här studien har det inte undersökts vilken typ av känsla som förmedlas men att det i fler än hälften av artiklarna inte uttalas några känslor visar snarare på en distans än en närhet till individerna både i lokal- och rikspressens rapportering. Detta stämmer inte överens med det vi antog gällande lokal- och kvällspressens närhet till individerna. Med andra ord är gestaltningen relativt känslolokall då medierna prioriterar att låta aktörerna uttala sig utan att framföra känslor.

Tidigare har vi presenterat det resultat som kodning av ämne genererat i, detta visar att politik är det ämne som förekommer mest inom rapporteringen av flykting- och migrationsfrågor. Därigenom går det att se ett samband mellan ämne och fakta, då politik var det ämne som förekom mest var även myndighetsrepresentant/myndighet den variabelgrupp som fick stå för fakta flest gånger sett till hela materialet. Då vi i vår kodning har delat upp politiker i riks och

lokal så ger det ett lägre uppmätt resultat per variabel, hade riks- och lokalpolitiker istället slagits ihop till en gemensam variabel kan vi se att politiker får stå för fakta i lika stor utsträckning, 20 procent, som myndighetsrepresentant/myndighet. Nyhetsurvalet har visat sig präglas av elitcentrering.

Den spridning som går att se gällande vem som får stå för fakta, och till viss del även känslor, inom det här empiriska materialet uppfyller de krav som Asp ställer på medierna vad gäller bredd inom rapporteringen (Asp 2011, s. 74). Att låta elitpersoner stå för fakta konstaterar Graf höra till vanligheterna då hon säger att information är knuten till eliten medan minoriteter hörs i mycket liten omfattning (Graf 2009, s. 5). Det stämmer överens med resultatet för den här studien då elitpersoner främst får stå för fakta, däremot är det inte förenligt med resultatet för känslor. Där kan vi istället se att de enskilda individerna (asylsökande/nyanländ, utlänning och medborgare) får uttala sig i större utsträckning än elitaktörer. Vad detta kan göra för gestaltningen inom nyhetsrapporteringen är att elitaktörerna framstår som om de har all fakta och de enskilda individerna framstår som de som för fram patos, de gestaltas alltså som mer känslolösa även om resultatet visar på låga procent. Sammanfattningsvis kan det också visa på, genom att flera olika aktörer framför fakta, att fler perspektiv präglar rapporteringen även om resultatet visar att fakta huvudsakligen kommer från elitpersoner.

8 Slutsatser och diskussion

Syftet med denna uppsats var att undersöka hur olika nyhetsmedier rapporterade om migration/invandring och asylsökande/nyanlända år 2019, samt i vilken utsträckning olika aktörer får komma till tals inom olika ämnen rörande detta område. Vi antog att den närhet till medborgarna som präglar lokalpressen (Borås Tidning och Eskilstuna-Kuriren) skulle leda till en rapportering om asylsökande/nyanlända och tillhörande sakfrågor som skulle skilja sig från rikspressen (Dagens Nyheter och Aftonbladet). Denna distans till asylsökande/nyanlända och utlänningar/invandrare trodde vi skulle resultera i att rikspressens nyhetsrapportering skulle präglas av mer hårda ämnen, medan lokalpressen skulle utgöras av mjukare ämnen. Vidare förmodade vi att denna närhet till medborgarna skulle resultera i att asylsökande/nyanlända och utlänningar skulle få komma till tals oftare i lokalpress än i rikspress. Resultatet visar att så inte var fallet.

Resultatet gällande vår tredje forskningsfråga *vem eller vilka får komma till tals?* visade att det var vanligare att asylsökande/nyanlända fick komma till tals i rikspress än i lokalpress (se Figur 3). Däremot var det lika vanligt att utlänningar och rikspolitiker kom till tals i lokalpress. Vad detta beror på, att utlänningar fick komma till tals oftare än asylsökande/nyanlända i lokalpress, är svårt att besvara men det skulle kunna bero på språkbarriärer. Då asylsökande/nyanlända befunnit sig i Sverige en kort tid kan det vara svårt för gemene journalisten att kommunicera utan tolk. En annan förklaring kan ligga i att personer som söker asyl i Sverige kan ha ett skyddsbehov, det vill säga kan dessa personer inte kan gå ut med namn och bild i nyhetsmedier utan att riskera förföljelse. Det går att se skillnader inom lokal- och riksmidierna där vi konstaterat att rikspress har flest kodade talminus följt av lokalpress. En annan aspekt som vi har lyft är att rikspolitiker får komma till tals oftare än lokalpolitiker, vilket kan tyda på att sakfrågorna gestaltas utifrån ett nationellt politiskt perspektiv som kräver nationella lösningar och/eller präglas av nationella problembeskrivningar, medan det lokala politiska perspektivet inte blir lika synligt.

Överlag fick företrädare för exempelvis politiska partier och myndigheter sammantaget komma till tals oftare än asylsökande/nyanlända och utlänningar – vilket var snarlikt i lokal- och rikspress. I vår analys menar vi att detta kan bero på att tidningarnas nyhetsvärdering och nyhetsurval utgår från en elitcentrering. Forskning visar även att högt uppsatta eller kända aktörer förekommer i nyheter som handlar om makt och maktutövning, detta medan vanliga människor förekommer som källor i nyheter om händelser och frågor kopplat till vardagslivet (Strömbäck 2014, s. 167–169). Ser vi detta i ljuset av att både riks- och lokalpress rapporterade mest om ämnet politik, som handlar om makt, är det möjligtvis inte så konstigt i efterhand. Vi antog att lokalpressens närhet till medborgarna skulle visa sig genom att asylsökande/nyanlända skulle få komma till tals oftare definiera händelserna och ta plats i det offentliga samtalet, detta visade sig inte vara korrekt. En aspekt som vi funderat på är om vi hade fått ett annat utfall om kodboken konstruerats för att fånga upp fler aktörer inom samma kategori, främst tänker vi att politiker hade kunnat få ett högre utfall om utformningen hade sett ut på ett sådant sätt. En sådan kodbok hade eventuellt endast understrukt att vårt antagande inte stämmer. Samtidigt har det varit samma förhållande för samtliga aktörer vilket gör att resultatet trots allt känns representativt.

För att återkomma till vår frågeställning *hur gestaltas asylsökande/nyanlända och utlänningar i lokal- och rikspress?* fann vi bland annat att rikspress i större utsträckning hade

en rapportering i linje med tidigare forskning, där asylsökande (och flyktingar) gestaltas som offer för en hård flyktingpolitik och/eller omständigheterna (Brune 2004; Gherseti 2009). Detta eftersom rikspressens rapportering bestod till 9 procent av utvisningsfall, medan lokalpressens endast 3 procent (se Figur 1). Dessutom kan vår undersökning om vem eller vad som huvudsakligen var objekt i rapporteringen visa på att asylsökande/nyanlända i stor utsträckning tilldelas en passiv roll i lokalpress (31 procent, se Figur 14), även om de var vanligare i rikspress (39 procent). Kanske är det då inte helt förvånande att de sällan skrivs ut som subjekt över huvud taget (7 procent i lokalpress, 10 procent rikspress, se Figur 13). Men detta resultat var alltså inte i enighet med vad vi trodde inledningsvis eftersom asylsökande/nyanlända fick en passiv roll, vilket eventuellt kan härledas till att de inte får komma till tals i samma utsträckning som makthavare och andra aktörer i samhället. Som vi har nämnt tidigare mäter inte subjekt och objekt om det är ett positivt eller negativt sammanhang.

Resultatet av vår frågeställning *vem får stå för fakta och känslor i rapporteringen?* visar att aktörer inom svenska myndigheter i större utsträckning framför fakta i rapporteringen, medan asylsökande/nyanlända, utlänningar och medborgare framför känslor när väl rapporteringen förmedlar någon som känner något. Resultatet visade små procentuella skillnader mellan lokal- och rikspress.

Gällande vår huvudfråga *hur rapporterar lokal- respektive rikspress om flykting- och invandringsfrågor?* trodde vi att utlänningar, och asylsökande/nyanlända, skulle förekomma i negativa nyheter, genom att nyhetsmedierna skulle rapportera om brott och kriminalitet. Det menade vi skulle utgöra en del av både riks- och lokalpressens rapportering, där resultatet visade att det var vanligt att tidningarna rapporterade om brott (se Figur 1).

8.1 Valda teorier som förklaringsmodell

Inledningsvis antog vi att rikspressens nyhetsrapportering skulle präglas av mer hårda ämnen, medan lokalpressen skulle utgöras av mjukare. Vårt resultat visar att nyhetsurvalet gällande val av ämnen som förekommer oftast i rapporteringen mer sammanfaller än skiljer sig mellan riks- och lokalpressen där de tre vanligaste ämnena, politik, brott och integration, var densamma (se Figur 1). Detta kan tyda på att mediernas nyhetsvärdering och nyhetsurval liknar varandra, i alla fall sett till de tre vanligaste ämnena i rapporteringen. I vår analys lyfte

vi att styrfält *betydelse* och nyhetsvärderingskriteriet *elitcentrering* kan ha legat till grund till att politik som ämne var vanligast för både lokal- och rikspress. Medan styrfält *intresse* tillsammans med nyhetsvärderingskriteriet *sensation/avvikelse* kan förklara varför lokal- och rikspress rapporterade i stor utsträckning om brott (15 respektive 17 procent). Det som skiljde var att lokalpress rapporterade något mer om integration än brott, medan rikspress rapporterade mer om brott än om integration – vilket kan visa på en tendens att rikspress i lite större utsträckning styrs av marknadsintresse (styrfält *intresse*) då sensationella händelser kan locka fler läsare.

Vi fann större skillnader efter de tre vanligaste ämnena. Rikspress rapporterade mer frekvent om utvisning, rasism och ekonomi medan lokalpress rapporterade mer om framgångssagor och ämnen som kategoriseras under “övrigt”, följt av migration/invandring och skola/utbildning (se Figur 1). Dessa ämnen förekom färre än var tionde gång i riks- respektive lokalmediernas rapportering. I stora drag kan vi se att gestaltningen inom lokalpressen är något mer positiv inom de mjuka nyheterna genom att de rapporterar oftare om framgångssagor än rikspressen, som oftare rapporterar om utvisningar (se Figur 1). Samtidigt gestaltar rikspressen asylsökande/nyanlända oftare som objekt än lokalpress, men när det gäller subjekt är det tvärt om. Vårt resultat blir därmed något ambivalent när det kommer till subjekt och objekt i mediernas nyhetsrapportering.

Avslutningsvis ser vi att vår studie tillför ett nytt perspektiv, jämförande av lokal- och rikspress, till forskningen om personer med utländsk bakgrund i rapporteringen.

8.2 Förslag till framtida forskning

Under och efter arbetet med den här studien har vi upptäckt utvecklingsmöjligheter för framtida forskare. En intressant aspekt vore att undersöka huruvida rapporteringen är positiv eller negativ, detta kan göras genom att utveckla befintlig kodbok och addera variabler men det är även genomförbart med en kvalitativ metod. Vidare vore det intressant att undersöka mer specifikt vilka gestaltningar som förekommer i rapporteringen, där en inkludering av olika gestaltningar av enskilda individer och sakfrågorna i kodboken skulle vara möjlig. Det vore intressant att se vilka gestaltningar som gömmer sig bakom de ämnen som vi i denna uppsats fann var återkommande i rapporteringen.

Ursprungsidén för den här studien var just att göra en triangulering genom att studera ett antal artiklar kvalitativt, dessvärre visade det sig vara omöjligt för oss med hänsyn till den begränsade tiden vi hade, men med mer tid kan en sådan undersökning ge nya svar. Vi tror att en kvalitativ forskningsansats för att upptäcka skillnader i gestaltningen av flyktingar på lokal- och riksnivå kan vara något för framtida studier, då det säkerligen finns mer att finna.

Det vore intressant att göra en större studie där dubbelt så många tidningar granskas för att kunna utröna fler likheter och skillnader mellan lokal-, morgon- och kvällstidningar. Vidare vore det intressant att försöka ta reda på varför rapporteringen ser ut som den gör inom de olika medierna, kan redaktionens ekonomiska läge, journalisternas utbildning och bakgrund eller ägarkoncerner påverka nyhetsurvalet? Kanske att det kan besvaras med hjälp av andra teorier (så som dagordning) och genom en djupdykning bland de valda medierna.

10 Källförteckning

- Aftonbladet. (2020). Information om Schibsted. *Aftonbladet*, 29 juni.
<https://www.aftonbladet.se/omafonbladet/a/70O6wv/information-om-schibsted> [2020-12-29]
- Allern, S. (2012). Journalistiken och kommersialiseringen. I Nord, L. & Strömbäck, J., upplaga 2:1 (red) *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur, s. 233-262.
- Andersson, A. (2019). Återbruk av mammakärlek. *Eskilstuna-Kuriren*, 1 juni. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=057112201906011af9961d0ca642d3c7b58f563963d48c&s=57112&sa=2001302&x=7307c272c513d677acf4a5b9a2cb8d2f&tz=Europe/Stockholm&t=1608755138> [2020-12-23]
- Aretakis, L./TT. (2019). Judiskt möter svenskt i synagoga. *Eskilstuna-Kuriren*, 4 juni.
<https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=057112201906040a89a9bfd474dc1cdca48e10033bd492&s=57112&sa=2001302&x=a7d4177d17e43958ee4b21d2d902c62b&tz=Europe/Stockholm&t=1608755006> [2020-12-23]
- Asp, K. (2011). *Mediernas prestationer och betydelse. Valet 2010*. Göteborgs universitet.
https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1335/1335825_63-mediernas-prestationer-och-betydelse.pdf
- Björnlundh, T. (2019). Startade språkkurs - för asylsökande. *Aftonbladet*, 8 augusti.
<https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=0573492019080889e0d03e7c020a26334f35f48637cf68&s=57349&sa=2001302&x=a1ba373e24c3583606863a7e92cb3f63&tz=Europe/Stockholm&t=1609092883> [2020-12-27]
- Boersma, P. (2019). Eva Berggren jobbar hårt för barnen. *Borås Tidning*, 31 mars.
<https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=050813201903311b88f2def37879ded53be673e04951cb&s=50813&sa=2001302&x=8826e0c8aecb515c3fc6419485df3eaf&tz=Europe/Stockholm&t=1609092674> [2020-21-27]
- Borås stad (2020). *Kommunfullmäktige*.
<https://www.boras.se/kommunochpolitik/kommunensorganisation/kommunfullmaktige.4.1.fef6289155e1318edf18116.html> [2021-01-18]
- Brune, Y. (2004). *Nyheter från gränsen. Tre studier i journalistik om "invandrare", flyktingar och rasistiskt våld*. Diss., Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet.
- Campbell, V. (2004). *Information Age Journalism. Journalism in an international context*. London: Arnold.
- Dagens Nyheter. (2008). Om Dagens Nyheter. *Dagens Nyheter*, 28 februari.
<https://www.dn.se/nyheter/om-dagens-nyheter/> [2020-12-28]
- van Dijk, T.A. (1991/2016). *Racism and the press*. London: Routledge.
- Engelby, E. & Söderberg, J. (1999). *Kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.

- Eijde, M./TT. (2019). Familjen går alltid först för Dragomir. *Borås Tidning*, 1 oktober. <https://app-retriever-info-com.till.biblextern.sh.se/go-article/050813201910013ad0595798b06c29faa477014d1d23e5/null/archive/search?sessionId=6d819ca9-93a4-4fda-89ab-83b9c50f01a3&&theme=light> [2020-12-23]
- Eijde, M./TT. (2019). Familjen går först för Dragomir. *Eskilstuna-Kuriren*, 1 oktober. <https://app-retriever-info-com.till.biblextern.sh.se/go-article/057112201910019d80c53db692665c91ce4608b5c6b4d0/null/archive/search?sessionId=6d819ca9-93a4-4fda-89ab-83b9c50f01a3&&theme=light> [2020-12-23]
- Eijde, M./TT. (2019). Föredrar det osäkra. *Eskilstuna-Kuriren*, 4 juli. <https://app-retriever-info-com.till.biblextern.sh.se/go-article/057112201907046217a0ca047fa5e313f648036ef6e761/null/archive/search?sessionId=6d819ca9-93a4-4fda-89ab-83b9c50f01a3&&theme=light> [2020-12-23]
- Eijde, M./TT. (2019). Gillar inte att vara för trygg. *Dagens Nyheter*, 5 juli. <https://app-retriever-info-com.till.biblextern.sh.se/go-article/050915201907053355fde9e77742345a52e57f519e33f5/null/archive/search?sessionId=6d819ca9-93a4-4fda-89ab-83b9c50f01a3&&theme=light> [2020-12-23]
- Eijde, M./TT. (2019). Jag gillar inte när det blir för mycket rutin. *Borås Tidning*, 3 juli. <https://app-retriever-info-com.till.biblextern.sh.se/go-article/05081320190703330709cd51708645a35fbc33f13dd0a4/null/archive/search?sessionId=6d819ca9-93a4-4fda-89ab-83b9c50f01a3&&theme=light> [2020-12-23]
- Ekström, M. & Johansson, B. (2019). *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Ek, T. (2019) Rånet var ett av världens största. *Aftonbladet*, 28 december. <https://app-retriever-info-com.till.biblextern.sh.se/go-article/057349201912283e29a7b2a1da28b60aafde762c61ca1c/null/archive/search?sessionId=6d819ca9-93a4-4fda-89ab-83b9c50f01a3&&theme=light> [2020-12-23]
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), s. 51-58. doi: 0021-9916/93
- Eskilstuna kommun (u.å). *Politik och nämnder*. <https://www.eskilstuna.se/kommun-och-politik/politik-och-namnder.html> [2021-01-18]
- Galtung, J. & Ruge, M. (1965). The structure of foreign news. *Journal of Peace Research*, 2(1), s. 64-91. <https://www.jstor.org/stable/423011> [2021-01-17]
- Ghersetti, M. (2012). Journalistikens nyhetsvärdering. I Nord, L. & Strömbäck, J., upplaga 2:1 (red). *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur, s. 205-232.
- Ghersetti, M. (2007). Vad bestämmer nyhetsvärdet? I Asp, K. (red) *Den svenska journalistkåren*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation, s. 97-108. https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1593/1593049_den-svenska-journalistk--ren.pdf [2021-01-06]
- Ghersetti, M. & Odén, T. (2018). *Flyktingkrisen 2015. Mediernas bevakning och allmänhetens åsikter*. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap/Göteborgs universitet. <https://rib.msb.se/filer/pdf/29249.pdf>

Ghersetti, M. (2009) *Personer med invandrarbakgrund i SVTs nyhetsprogram. En innehållsanalys av Rapport, Aktuellt, Sportnytt och Kulturnyheterna 2001*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation.

https://medarbetarportalen.gu.se/digitalAssets/1307/1307004_Nr_59_Personer_med_invandrarbakgrund.pdf [2021-01-06]

Graf, H. (2009). *How do mainstream media communicate minority media?*. Södertörns Högskola. Huddinge: Univ. <http://sh.diva-portal.org/smash/get/diva2:273578/FULLTEXT01.pdf> [2021-01-06]

Graf, H. (2019). Journalistiken, den etniska mångfalden och migrationen. I Karlsson, M. & Strömbäck, J., upplaga 2:1 (red) *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur, s. 311-323.

Häger, B. (2014). Upplaga 2:8, *Reporter. En grundbok i journalistik*. Lund: Studentlitteratur.

Hölne, L. (2019). Hjälpa äldre med deras teknik är deras sommarjobb. *Eskilstuna-Kuriren*, 24 juli. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=057112201907240bd4edc4a4ec060e59fde2c4591d4176&s=57112&sa=2001302&x=3f8ae2bce68116c010167ec5c7c3c569&tz=Europe/Stockholm&t=1609092208> [2020-12-27]

Johannessen, A. & Tufte, P. A. (2003) Upplaga 1:2. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Malmö.

Kazmierska, N. (2019). "Det skjuts för lite". *Aftonbladet*, 31 mars. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=057349201903314a391623c7a617e7aec6a0152d174e6b&s=57349&sa=2001302&x=2e45f4136567d9d6d1ddef4e30b85cd&tz=Europe/Stockholm&t=1608754391> [2020-12-23]

Kovach, B. & Rosenstiel, T. (2014). *The Elements of Journalism. What Newspeople Should Know and the Public Should Expect*. New York: Three Rivers Press.

Liljenby, N. (2019). Språkombud i vården ska göra livet tryggare för äldre. *Borås Tidning*, 19 december. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=05081320191219a22c823d1e6acd2bf89a6a5f4bd93035&s=50813&sa=2001302&x=753447f14b37d52a71b9f724310e68c3&tz=Europe/Stockholm&t=1608754739> [2020-12-23]

Lindholm, A. (2019). Naser har suttit i förvar i över ett år. *Dagens Nyheter*, 13 februari. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=0509152019021340bfb9c4c658f79edf1c3b61d57a948&s=50915&sa=2001302&x=326304c883bfdd92958dd4fc4ac905be&tz=Europe/Stockholm&t=1608754106> [2020-12-23]

Lindholm, A. (2019). Åklagaren: Motivet var svartsjuka. *Dagens Nyheter*, 28 januari. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=050915201901283e381dedcdc9ff7c98d178bd16186d80&s=50915&sa=2001302&x=92da4e194934741272e9e76143207cb0&tz=Europe/Stockholm&t=1608753137> [2020-12-23]

Lucas, D. (2019). "Små ekonomiska följder av invandring". *Dagens Nyheter*, 10 juni. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=050915201906105ebe91431b91ab011176b8214b6444fd&s=50915&sa=2001302&x=1caciaa03ecf30be8e0a1c59ca9058cd7&tz=Europe/Stockholm&t=1608754230> [2020-12-23]

- Migrationsverket, (2020a). *Kommuntal och mottagna 2019 och 2020*.
<https://www.migrationsverket.se/download/18.6f22e3491708b85db6ef19/1606905688845/Kommunta%20och%20mottagande.pdf> [2020-12-22]
- Migrationsverket, (2020b). *Om asylsökande*. <https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-asylsokande.html> [2020-12-21]
- Nationalencyklopedin (u.åa). *Asylsökande*.
<http://www.ne.se.till.biblextern.sh.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/asylsökande> [2020-12-21]
- Nationalencyklopedin (u.åb). *Flyktingkrisen 2015*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/C3%A5ng/flyktingkrisen-2015> [2020-12-31]
- Nationalencyklopedin (u.åc). *Invandring*.
<http://www.ne.se.till.biblextern.sh.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/invandring> [2020-12-22]
- Nord, L. & Strömbäck, J. (2012). Demokrati, medier och journalistik. I Nord, L. & Strömbäck, J., upplaga 2:1 (red) *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur
- Nygren, G. (2019). Journalistiken i det lokala samhället. I Karlsson, M. & Strömbäck, J., upplaga 2:1 (red) *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur, s. 283-295.
- Opitz, C. (2020). *Dagens Nyheter slår rekord i antalet prenumeranter*. Dagens Nyheter.
<https://www.dn.se/kultur-noje/dagens-nyheter-slar-rekord-i-antal-prenumeranter/> [2020-12-12]
- Orvesto konsument (2019). *Räckviddsrapport 2019 helår*. Stockholm: Kantar/Sifo.
https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/rackviddsrapport_orvesto_konsument_2019_helar.pdf [2020-12-13]
- Orvesto konsument (2020). *Räckviddsrapport 2020:1*. Stockholm: Kantar/Sifo.
https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/rackviddsrapport_orvesto_konsument_2020_1.pdf [2020-12-13]
- Ots, M. (2012). Mediernas ekonomiska villkor. I Nord, L. & Strömbäck, J., upplaga 2:1 (red) *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur, s. 117-147.
- Retriever Business (u.åa). *Aftonbladet Hierta Aktiebolag*. Tillgänglig: Retriever Business [2020-12-28]
- Retriever Business (u.åb). *Dagens Nyheter AB*. Tillgänglig: Retriever Business. [2020-12-28]
- Retriever Business (u.åc). *Sundins stiftelse/Erik och Asta*. Tillgänglig: Retriever Business. [2020-12-28]
- Retriever Business (u.åd). *Östra Småland Aktiebolag*. Tillgänglig: Retriever Business. [2020-12-28]
- SFS 2010:800. *Brottsbalk*.
- Shehata, A. (2015). Journalistikens dagordningar och gestaltningar. I Karlsson, M. & Strömbäck, J., upplaga 1:1 (red) *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur, s. 353-371.
- Shehata, A. (2019). Journalistikens dagordningar och gestaltningar. I Karlsson, M. & Strömbäck, J., upplaga 2:1 (red) *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur, s. 337-350.
- Shoemaker, P.J. & Cohen, A. (2006). *News around the world. Content, practitioners, and the public*. New York: Routledge.

Shoresh, I. & Hagman, R. (u.å). *Fokus nyanlända. För en hållbar etablering och inkludering*. Delrapport. Stockholm: Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm.

<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/fokus-nyanlanda-for-en-hallbar-etablering-och-inkludering-delrapport-fran-kommissionen-for-socialt-hallbart-sthlm.pdf> [2021-01-16]

Sorbe, J. (2018). Eskilstuna-Kuriren får ny ägare - mediekoncernen NTM tar över. *Eskilstuna-Kuriren*, 11 september. <https://ekuriren.se/eskilstuna/eskilstuna-kuriren-far-ny-agare-mediekoncernen-ntm-tar-over> [2020-12-28]

Statistiska centralbyrån (2019). *Sverige vanligaste födelselandet bland invandrare*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/statistiknyhet/befolkningsstatistik-1a-halvaret-2019/> [2021-01-06]

Statistiska centralbyrån (2020). *Invandring till Sverige*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/> [2020-12-29]

Strömbäck, J. (2014). *Makt, medier och samhälle. En introduktion till politisk kommunikation*. Upplaga 2:1 Lund: Studentlitteratur.

Strömbäck, J. (2015). Journalistikens nyhetsurval och nyhetsvärderingar. I Karlsson, M. & Strömbäck, J., upplaga 1:1 (red) *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur, s. 151-168.

Strömbäck, J., Andersson, F. & Nedlund, E. (2017). *Invandring i medierna. Hur rapporterade svenska tidningar åren 2010-2015?*. Delmi rapport 2017:6, Statens offentliga utredningar. Stockholm: Elanders Sverige. ISBN: 978-91-88021-22-9. <https://www.delmi.se/publikationer-seminarier#!/invandring-i-medierna-hur-rapporterar-svenska-tidningar-rapport-20176> [2021-01-03]

Strömbäck, J. (2019). Journalistikens nyhetsurval och nyhetsvärderingar. I Karlsson, M. & Strömbäck, J., upplaga 2:1 (red) *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur, s. 171-183.

SVT nyheter (2019). *Så har Sveriges flyktingpolitik ändrats*. <https://www.svt.se/nyheter/sa-har-sveriges-flyktingpolitik-andrats> [2020-12-17]

Tottmar, M. (2019). Kompetensväxling ger nyanlända jobb. *Dagens Nyheter*, 1 april. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=050915201904018294d7ae2dd29e0413438e6c105d46b7&s=50915&sa=2001302&x=bed17f8e61f052204019c6e526b4c2d9&tz=Europe/Stockholm&t=1609093002> [2020-12-27]

TT. (2019). Invandringen till Sverige minskar. *Borås Tidning*, 21 augusti. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=050813201908219a2ca21bd64ce93cac832648d9568133&s=50813&sa=2001302&x=92a9c662b4948945ce22f82e8e436a44&tz=Europe/Stockholm&t=1608754602> [2020-12-23]

TT. (2019). Migrationsströmmen minskar. *Eskilstuna-Kuriren*, 25 oktober. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=057112201910254df44cfd2b13e50e5c09ad36841df755&s=57112&sa=2001302&x=29ab6834f0d51e95ee6dd9083e9ab801&tz=Europe/Stockholm&t=1608754875> [2020-12-23]

TT. (2019). Uigurer på flykt förföljs i Sverige. *Borås Tidning*, 30 september. <https://nogo.retriever-info.com/prod?a=6579&d=050813201909307da37cfc1fa21117a750de4e6d871d11&s=50813&sa=2001302&x=ff7a2be42bf77f96f9aba15b10dbdfa3&tz=Europe/Stockholm&t=1608753804> [2020-12-23]

Tuchman, G. (1978). *Making news. A study in construction of reality*. New York: Free Press.

Weibull, L., Wadbring, I. & Ohlsson, J. (2018). *Det svenska medielandskapet: Traditionella och sociala medier i samspel och konkurrens*. Stockholm: Liber.

11 Bilagor

Bilaga 1 Kodbok med kodinstruktioner

Variabler:

- A. **Rubrik**
- B. **Datum (för publicering)**
- C. **Nyhetsmedium**

1= Dagens Nyheter, 2= Aftonbladet, 3= Borås Tidning, 4= Eskilstuna-Kuriren.

D. Redaktionsmaterial

Kodinstruktion: Koda efter huvudsakligt område. 1= nyhetsartikel (raka nyheter), 2= granskning/analys (på djupet, avslöjande, kan vara händelser längre bak i tiden), 3= reportage (sätter enskild händelse eller person i ett större sammanhang/kontext, exempelvis genom att ta in fakta, statistik eller placera det i en historisk händelse. Finns oftast i text ett här och nu, mer fri i språket), 4= personporträtt (handlar enbart om en person, exempelvis en flyktings resa).

Tidningarnas egna genrebestämningar/märkningar är vägledande, vanligtvis är det utskrivet vid artikeln vilken typ av text det är.

E. Textlängd

Kodinstruktion: Retriever anger antal ord i texterna, det ska följas vid kodning. Varje span ökas med 400 ord och kortaste kodade texten ska innehålla minst 100 ord för att sälla bort notiser samt de allra kortaste artiklarna. Det finns ingen begränsning gällande max antal ord. 1= 100-500, 2= 501-901, 3= 902-1302 och 4= 1303-99999.

F. Aktörer

- Vem får komma till tals i talstreck? Variabler: Asylsökande/nyanländ, utlänning, lokalpolitiker, rikspolitiker, forskare/expert, medborgare, myndighetsrepresentant (ex polis eller migrationsverket), talesperson för organisation (exempelvis UNHCR), skolpersonal, övrigt.

Variabelvärde: 1 = ja, 2 = nej. Kodinstruktion: Om en aktör förekommer i talstreck skall en 1a koda, annars sätts 2.

Kodinstruktion: För att bestämma vad för typ av aktör som uttalar sig i talminus kolla vad för typ av titel personen ifråga har i text, det vill säga är textförfattarens benämning vägledande. Vidare är för tiden den aktuella benämningen vägledande, exempelvis om en politiker vid senare tillfälle har slutat är hen en rikspolitiker vid tillfället för uttalandet. Vid oklart gällande aktörsroll väljs variabel "övrigt".

Asylsökande/nyanländ: Framgår det i text att personen är asylsökande vid tillfället för texten koda hen som asylsökande, samma gäller nyanländ. Om personen skrivs vara flera olika välj det som skrivs flest gånger, vid lika välj det som nämns först. Asylsökande/nyanländ indikerar på en person som relativt nyligen kommit till Sverige, för det förstnämnda är hen i en process där hen väntar på asylbesked, vilket måste framgå i text om ej just "asylsökande" skrivs ut. För nyanländ måste det stå i text.

Utlänning: Koda utifrån den aktuella rollen/benämningen som framgår i text, har personen ifråga varit flykting eller har invandrat till Sverige för länge sen och de uttalar sig utifrån sina erfarenheter som invandrare eller "utlänning" i Sverige ska dessa koda som "utlänning". Det vill säga får hen i texten inte epitet såsom "asylsökande" och/eller "nyanländ", men de uttalar sig samtidigt inte utifrån enbart sig själva utan får tala utifrån sin erfarenhet och/eller kunskap som utlänning i Sverige. I denna kategori kan en person med utländskt påbrå förekomma, men detta beror på hur text framställer hen. Det vill säga enbart ett namn avgör inte om hen koda som "utlänning", utan avgörande här är inom vilka erfarenheter/vilken kontext hen får uttala sig inom.

Lokalpolitiker väljs för politiker som enbart styr/sitter i kommunstyrelsen för ett geografiskt mindre område (det vill säga inte partiledare), där inkluderas oppositionella kommunpolitiker.

Med rikspolitiker menas en politiker som sitter i Regeringen eller Riksdagen, är partiledare för ett parti på nationell nivå (även internationell om det skulle förekomma), även inkluderat presstalesperson om hen talar utifrån partiets position (på riksnivå, och ej inom en region eller kommun).

Under “forskare/expert” kodas personer som har expertis och är utbildade inom ett det område hen uttalar sig om, detta kan till exempelvis vara jurister och forskare - men detta ska framgå i text.

Medborgare: De personer som uttalar sig och enbart representerar sig själv som person, de talar inte utifrån sin erfarenhet som invandrare, flykting, asylsökande/nyanländ, utlänning eller företrädare för något. Generellt kan det ses som representanter för civilsamhället, men skillnaden är att personen tillskrivs ingen titel och/eller personen sägs inte ha invandrat hit. Personen får “vara sig själv”. Medborgare uttalar sig inte utifrån sin position inom ett företag, organisation eller offentlig roll utan enbart som civil människa i samhället.

Myndighetsrepresentat: En person som uttalar sig i sin roll som företrädare och/eller jobbar inom en myndighet, exempelvis polis, arbetsförmedlingen, migrationsverket. Det vill säga en institution som ingår i den offentliga förvaltningen och rättskipningen. Här har åklagare inkluderats då de har representant åklagarmyndigheten, till skillnad från när en jurist uttalar sig utifrån roll som representant för person.

Variabel “skolpersonal” kodas de aktörer uttalar sig i sin yrkesroll med tydlig koppling till skolväsendet, exempelvis lärare, rektorer och andra personer som arbetade och uttalade sig i sin yrkesroll med tydlig koppling till skolväsendet.

Under “talesperson för organisation” kodas personer som kommer till tals men som representerar en organisation, ej privata bolag/företag, statliga organisationer eller näringsliv. Häri kan exempelvis aktörer från fackförbund eller föreningar som hjälper flyktingar, exempelvis NRC Flyktinghjälpen, falla in.

Övrigt: denna används vid oklar roll och/eller om personen inte faller in under ovanstående aktörer.

- Vem får komma till tals i citat? Variabler: Asylsökande/nyanländ, flykting/utlänning, lokalpolitiker, rikspolitiker, forskare/expert, medborgare, myndighetsrepresentant (ex polis eller migrationsverket), talesperson för organisation (exempelvis UNHCR), skolpersonal, övrigt.

Variabelvärden: 1 = ja, 2 = nej. Kodinstruktion: Bara rena citat inom citationstecken räknas in. Om en aktör förekommer i citat skall en 1a kodas, annars sätts 2.

Kodinstruktion: För att bestämma vad för typ av aktör som får komma till tals i citationstecken kolla vad för typ av titel personen ifråga har i text, det vill säga är textförfattarens benämning vägledande. Vidare är för tiden den aktuella benämningen vägledande, exempelvis om en politiker vid senare tillfälle har slutat är hen en rikspolitiker vid tillfället för uttalandet. Vid oklart gällande aktörsroll väljs variabel "övrigt".

Se definition av de olika aktörerna under talminus, detsamma gäller för citat.

G. Ämne

- Vad handlar artikeln om/Ämne? 1: brott, 2: integration, 3: politik, 4: utvisning, 5: skola/utbildning, 6: övrigt.

Kodinstruktion: Koda utifrån huvudsakligt ämne, vid oklarhet ta hjälp av rubrik och ingress.

1. Brott: Innefattar krim och straff. En text om ett brott eller någon följd av ett brott.
2. Integration: Om artikeln fokuserar på nyanlända/flyktingars integrering i samhället, kan exempelvis handla om hur det är att få jobb eller lära sig "svensk" kultur, lyfter problematik kring integrationen eller lyfter initiativ till hur integrationen kan förbättras (ej politiska beslut, de kodas som nummer 3),
3. Politik: Beslut eller utspel som rör politik, både stort och smått (globalt och lokalt).
4. Utvisning: En text som är kopplad till utvisning, både framtida, nutida eller dåtida. Kan exempelvis innebära Migrationsverkets beslut om avslagen asyl.
5. Skola/utbildning: Om artikeln i huvudsak handlar om skola/utbildning eller eventuella problem kring det, men ej politik/politiska beslut rörande utbildning. Händelse arenan är inom skola/utbildning på samtliga nivåer men kopplat till invandrare/asylsökande.
6. Rasism: Konflikter eller dispyter som grundar sig i rasism, gäller ej domar då dessa är ett fastställt brott och då kodas som nummer 1.
7. Ekonomi: Privatekonomi, näringsliv och samhällskostnader. Budget som rör kommun och/eller Sverige kan även falla in under här, förutsatt att det inte behandlar politiska utspel eller uttalande om denna (då kodas det som nummer 3 istället). Vidare kan tidningarnas egen märkning vara vägledande.
8. Migration/invandring: Fokus på flyktingmottagande/invandring/migration till Sverige, ej politik. Om artikeln behandlar migration i allmänna termer, eller mottagandet överlag i Sverige passar det att koda som nummer 8. Det kan vara forskning eller

opinionsmätningar på åsikter om invandring. Det kan även gälla lagar/domar inom migration/flyktingmottagande.

9. Framgångssaga: Främst i personporträtt. En berättelse om någons personliga resa till det bättre, någon som har lyckats med något, både stor och smått, allt från att starta företag till att ta en examen.
10. Övrigt: Texter som inte passar in på någon av ovanstående ämnen kodas som övrigt.

H. Subjekt

1= Asylsökande/nyanländ 2= Flykting/utlänning, 3= samhälle, 4= medborgare, 5= myndighet/politiker, 6= expert/forskare, 7=ingen/övrigt.

Kodinstruktion: Koda den som utför handlingen i rubrik och ingress, i samtid/nutid. Det vill säga den som har gjort något i texten och har en mer aktiv roll. Refererar texten till att ett brott har begåtts men att domen faller nu, är det domen som sker närmast i tid och den är då vägledande för kodning. Svensk myndighet utfärdar domar, då ska myndighet/politiker kodas i kodboken/kodschemat.

I. Objekt

1= Asylsökande/nyanländ 2= Flykting/utlänning, 3= samhälle, 4= medborgare, 5= myndighet/politiker, 6= expert/forskare, 7=ingen/övrigt

Kodinstruktion: Koda den som blir utsatt och/eller är föremål för en händelse i rubrik och ingress, i samtid/nutid. Det vill säga den som är föremålet för händelsen/uttalandet och innehar en mer passiv roll. Refererar texten till att ett brott har begåtts och att domen faller nu, är den som blir dömd objektet och den är vägledande för kodning. Ett annat exempel är om en politiker eller forskare uttalar sig om flyktingar, då är flyktingar som grupp objektet för uttalandet och kodas därför som objekt i kodboken/kodschemat.

J. Fakta

1= Asylsökande/nyanländ, 2= flykting/utlänning, 3= lokalpolitiker, 4= rikspolitiker, 5= forskare/forskning/expert, 6= medborgare, 7= myndighetsrepresentant/myndighet (exempelvis polis eller migrationsverket), 8= talesperson för organisation (exempelvis UNHCR), 9= skolpersonal, 10= övrigt (exempelvis faktaruta eller flera aktörer i lika stor utsträckning) 11= ingen.

Kodinstruktion: Den som huvudsakligen framför ren fakta i texten. Den aktör eller institution som för en talan om att "så här är det". Aktören tillåts uttala sig om fakta.

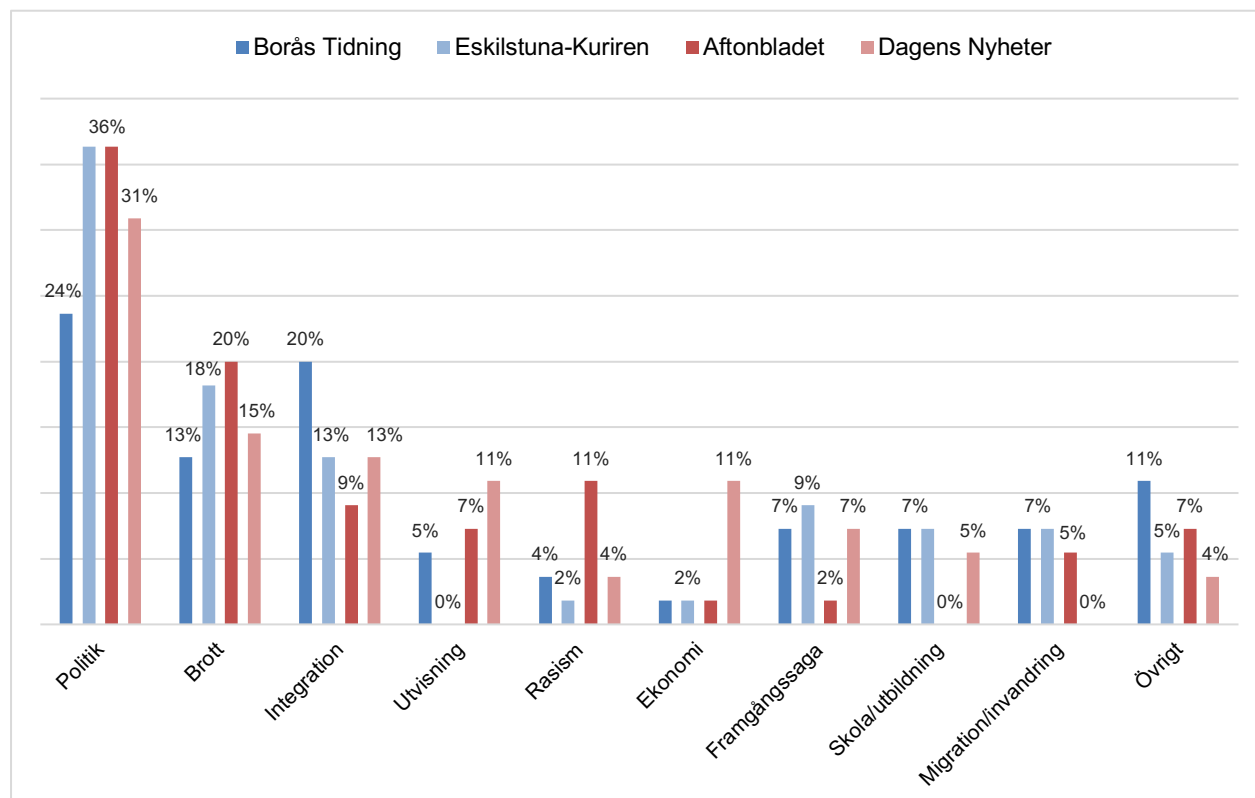
K. Känslor

1= Asylsökande/nyanländ, 2= flykting/utlänning, 3= lokalpolitiker, 4= rikspolitiker, 5= forskare/forskning/expert, 6= medborgare, 7= myndighetsrepresentant/myndighet (exempelvis polis eller migrationsverket), 8= talesperson för organisation (exempelvis UNHCR), 9= skolpersonal, 10= övrigt (exempelvis flera aktörer i lika stor utsträckning eller någon som inte passar in i övriga variabler) 11= ingen.

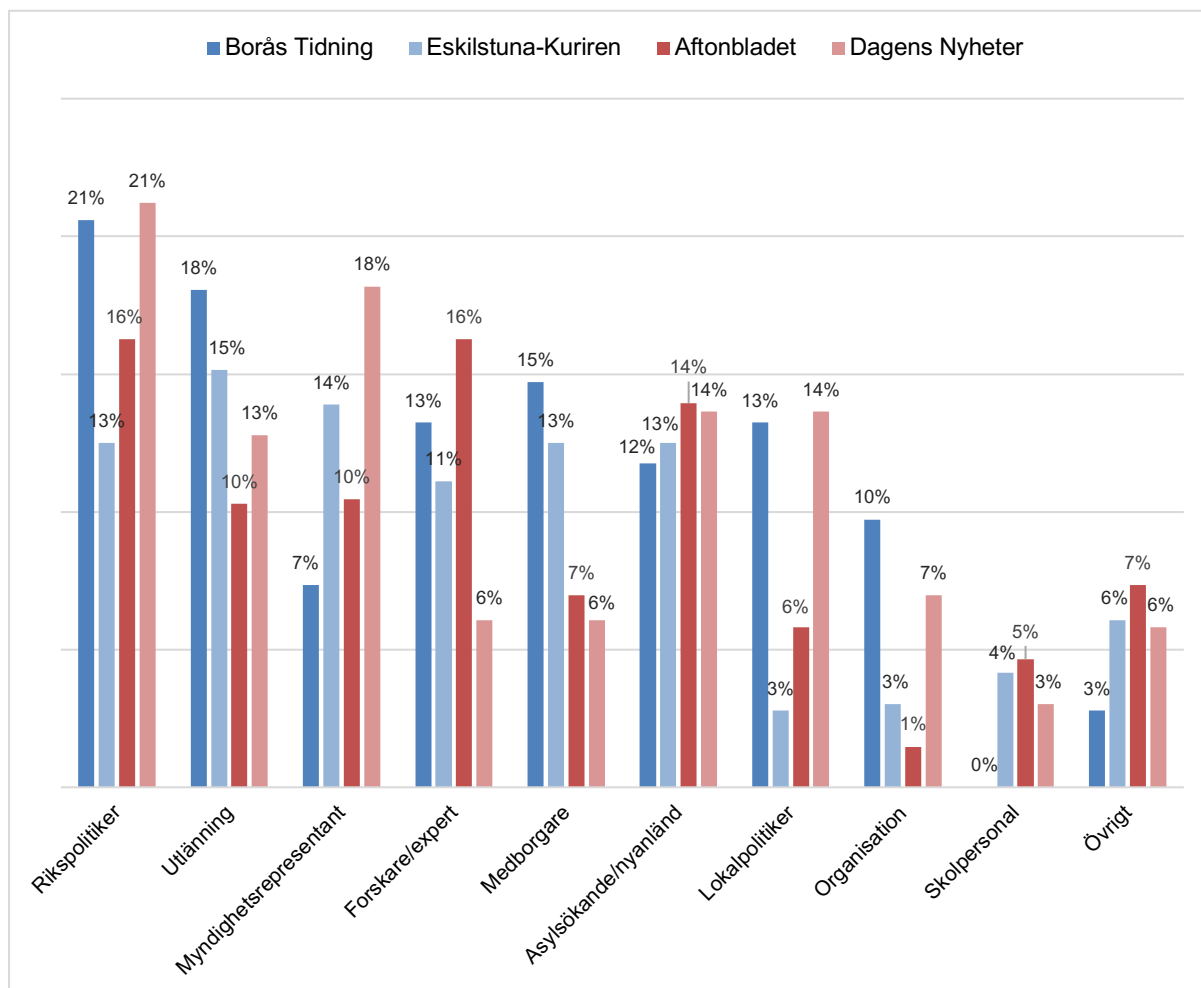
Kodinstruktion: Vem, om någon, förmedlar känslor i texten. Den aktör som huvudsakligen framför känslor i texten kodas, kolla på talminus samt vems känslor som gestaltas i texten. Exempelvis om det i brödtext framgår att någon känner något som journalisten skriver ut, antingen i gestaltning, talminus eller citat, så räknas det som att personen framför känslan.

Bilaga 2 Diagram

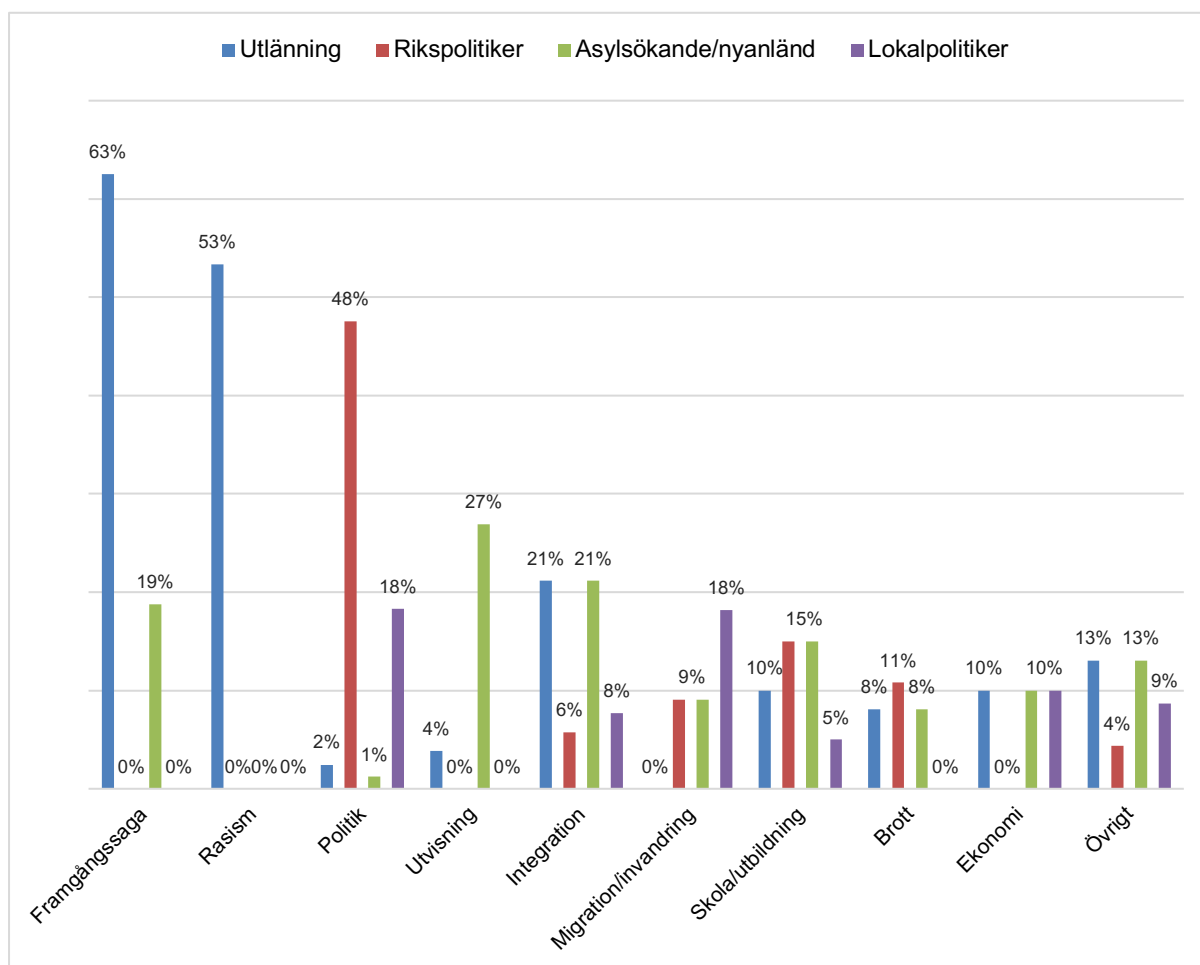
Löpande i studiens resultat är ett antal diagram presenterade, samtliga av dessa visar resultat för lokalpress, rikspress samt total fördelning. I denna bilaga presenteras istället övriga diagram. Textinformation till respektive figur finns i direkt anslutning, under, figuren.

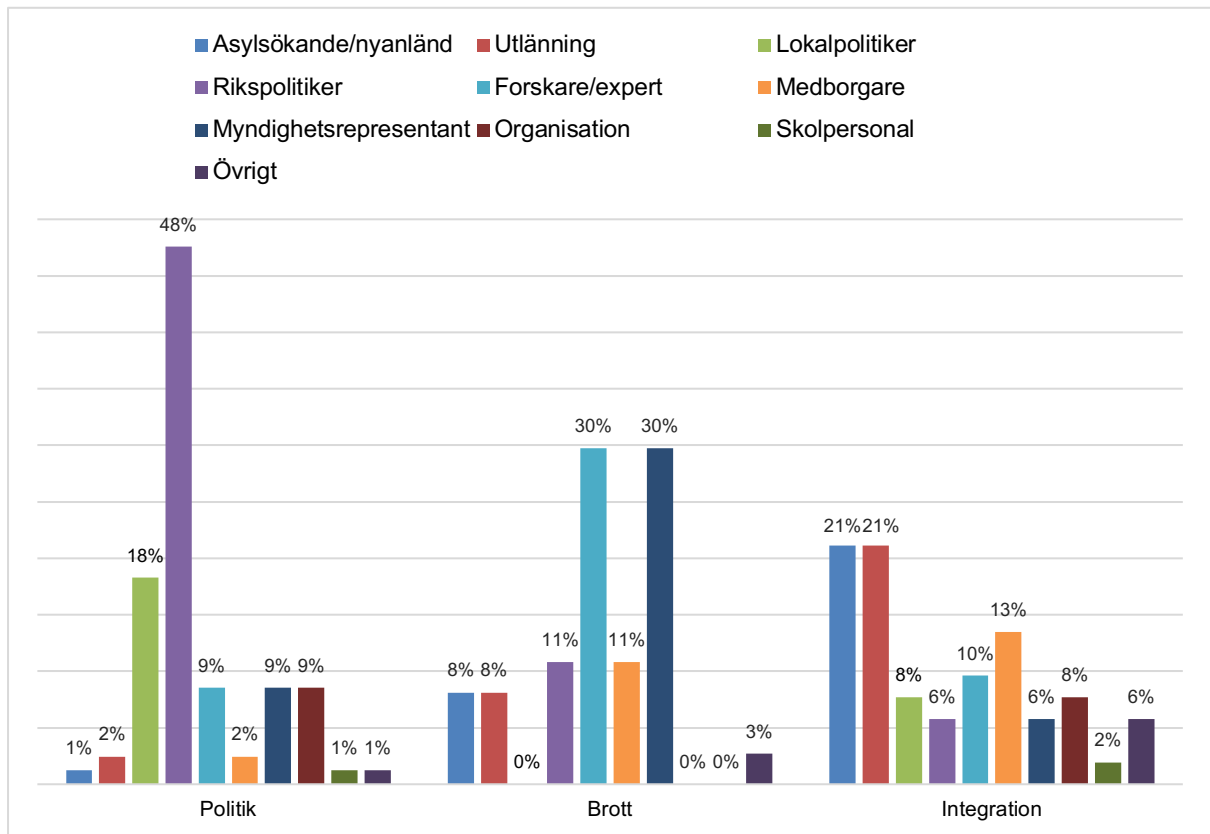
Figur 2. Visar ämnen som förekommer i rapporteringen per tidning och totalt, i procent. N=220

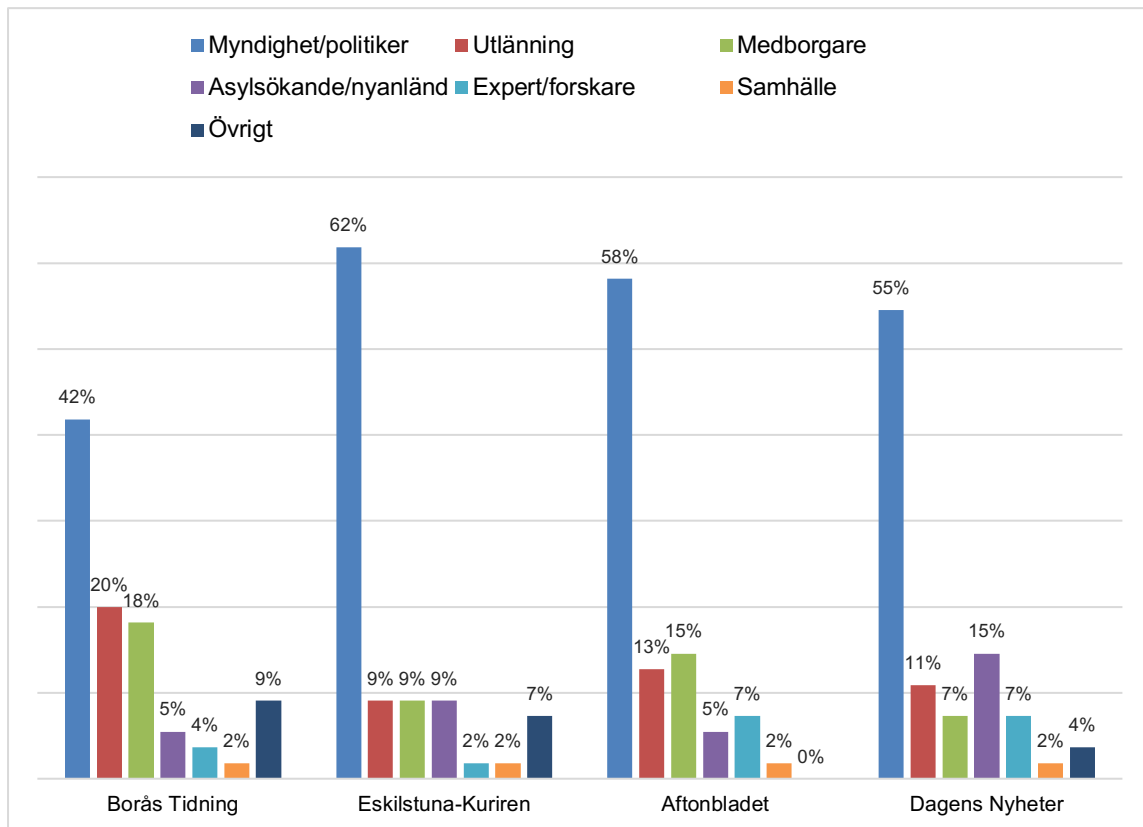
Figur 4. Visar resultat för hur ofta olika aktörer förekommer i talminus per tidning, i procent. N=292

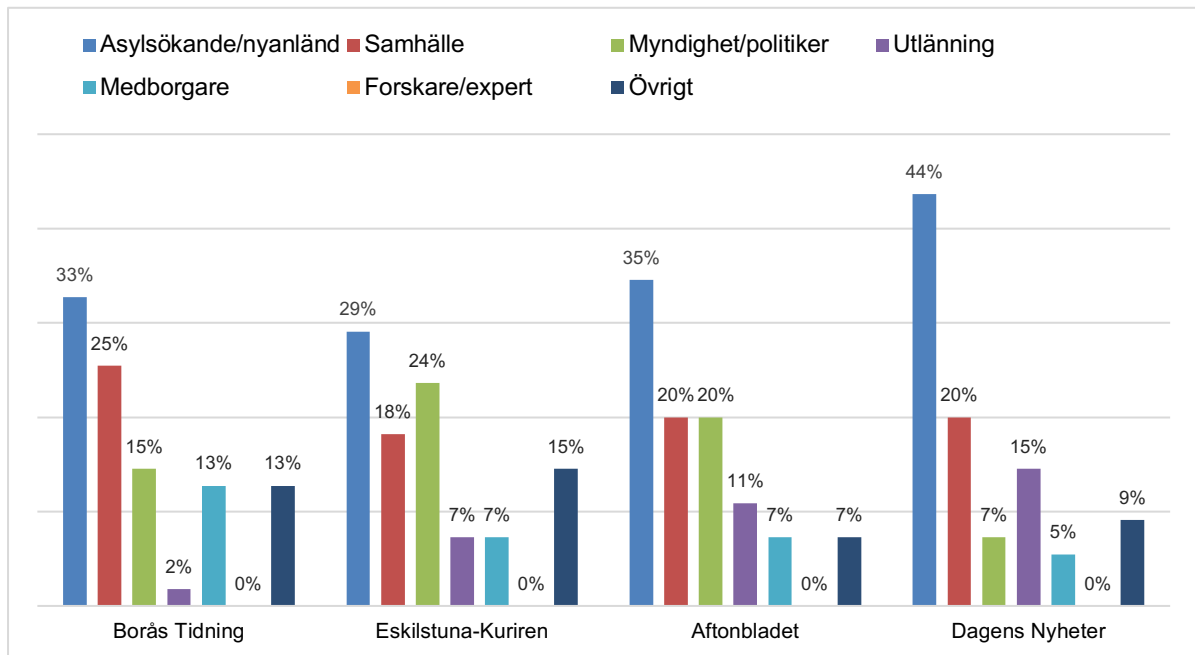
Figur 5. Visar hur ofta fyra aktörer kommer till tals (i talminus) i samtliga ämnen, i procent. Procent är uträknad utefter totalt antal aktörer inom ett ämne, därför blir inte 100 procent. Exempelvis inom ämnet rasism utgjorde utlänningar 53 procent av de aktörer som kom till tals inom ämnet. Dessa aktörer som visas utgör 150 av de 292 räknade i empirin. N=292

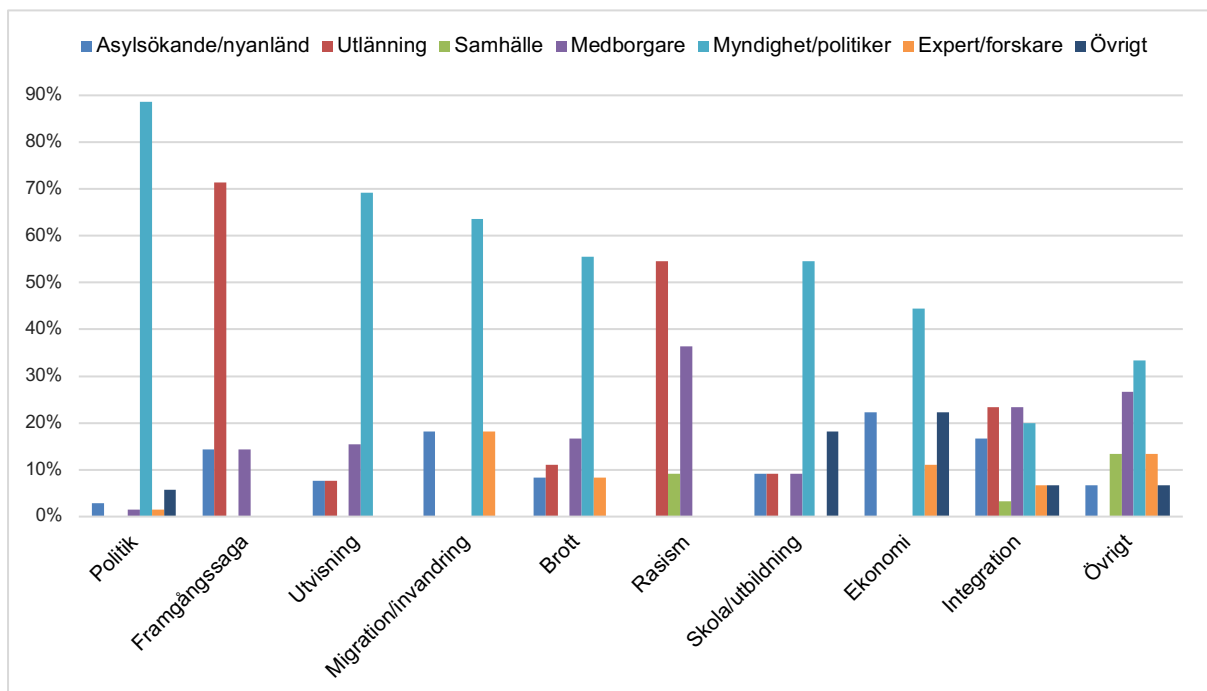
Figur 6. Visar förekomsten av aktörer inom de tre vanligaste ämnena i rapporteringen, i procent. N=171

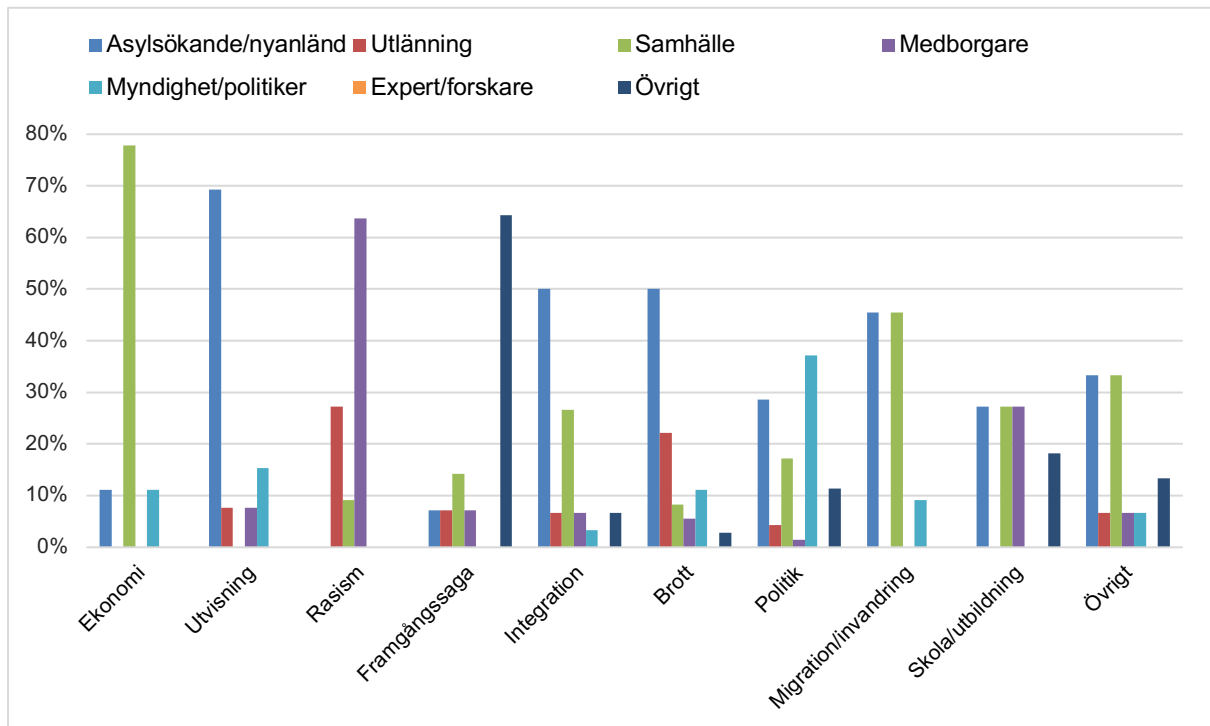
Figur 7. Visar hur vanligt det är att x är subjekt per nyhetsmedium, i procent. N=220

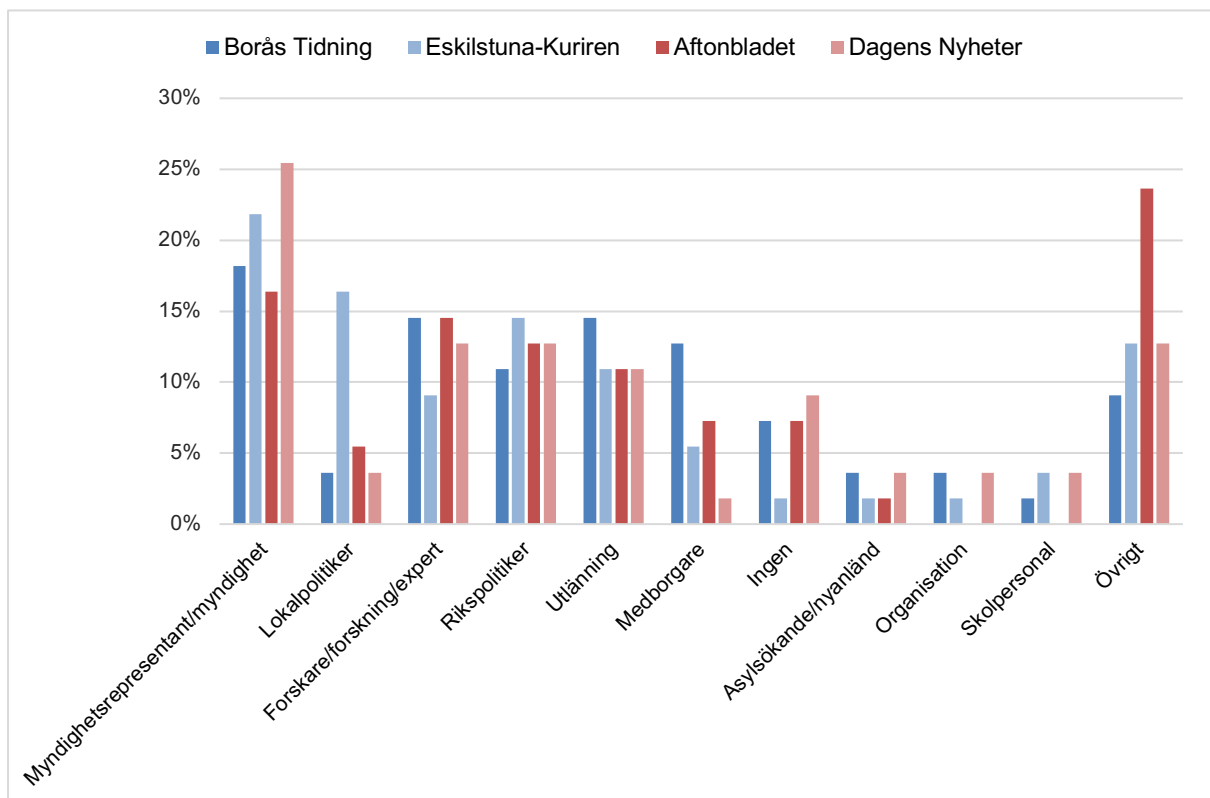
Figur 8. Visar hur vanligt det är att x är objekt per nyhetsmedium, i procent. Variabel “Forskare/expert” gav inget resultat i empirin, redovisas här som 0 procent. N=220

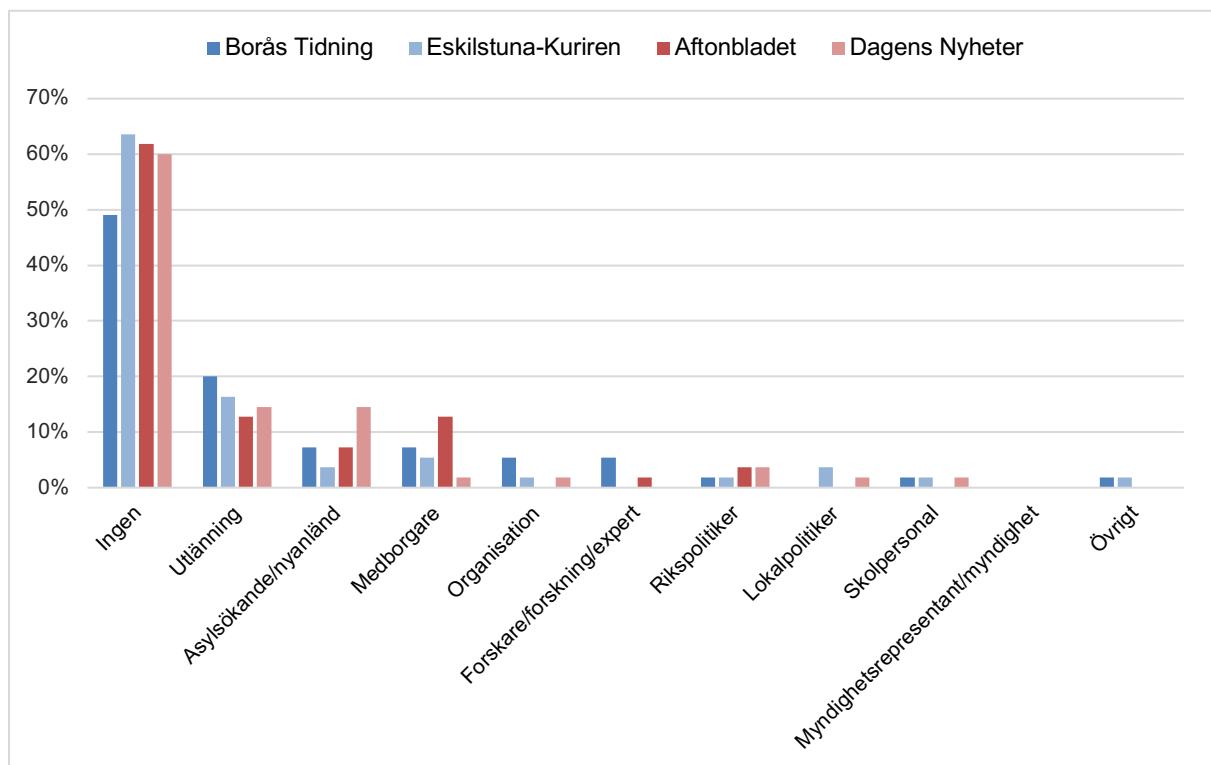
Figur 9. Visar hur vanligt det är att x är subjekt inom respektive ämnen som mättes i empirin, i procent. Subjekt är den som gör något, där resultatet visar att myndighet/politiker är vanligast som subjekt sett till hela rapporteringen såväl som i flera ämnen. Sorterad efter resultat. N=220

Figur 10. Förekomsten av x aktörer som objekt inom respektive ämnen som mättes i empirin, i procent. N=220

Figur 11. Vem/vad framför fakta i texten fördelat per tidning, i procent. N=220.

Figur 12. Vem/vilken aktör förmedlar känslor i texten fördelat per tidning, i procent. N=220